

Årsmelding 2014

Naturvernforbundet
100 år
1914 - 2014

Innhold

Forord	3
1 Organisasjon	5
Hundreårsjubileet	5
Sterk medlemsvekst i jubileumsåret	11
Miljøfestival og folkefest	13
Styrking av Naturvernforbundet i regionene	17
Aktive lokallag og fylkeslag	17
Studentarbeid	17
Organisasjonsbygging - Naturvernskolen	18
Internasjonalt og Nordisk samarbeid	18
Medlemsutvikling og medlemskap	19
2) Politisk og faglig arbeid	21
Naturglede	21
Redusert oljeleting	21
En rik og mangfoldig natur	22
Vasskraft og vindkraft og kraftledninger	23
Fiskeri og oppdrett	25
Gruver	26
Skog	26
Spare for å bevare	26
Redusert klimagassutslipp	27
Framtidens byer	28
3) Internasjonalt prosjektarbeid	29
Evaluering av "ren energi i Afrika" programmet	30
Evaluering av "Oilwatch Afrika"-programmet	30
Arbeid etter ny kommunikasjonsstrategi	32
Magasinet Natur & miljø	33
Naturvernforbundet på nett	33
Sosiale medier	34
Naturvernforbundet i mediene – rene tall	35
5) Økonomi og administrasjon	37
Vedlegg 1: Styrende organer	38
Vedlegg 2: Verv og representasjon i 2014	39
Vedlegg 3: Samarbeidspartnere og støttespillere	42
Vedlegg 4: Brev og høringsuttalelser fra Naturvernforbundet i 2014	44
Vedlegg 5: Årsberetning og regnskap (ettersendes)	45
Vedlegg 6: Oversikt jubileumsaktiviteter	46

Forord

«Ennå dundrer det noen fosser ned mellom fjellveggene, slik de har gjort siden landet ble bygget. Ennå finnes det dype skogpartier, hvor urskogen står som den gjorde den gang kun fredløse folk søkte inn i skogdypets øde. Ennå kretser våk og ørn høyt over ville tinder og ennå streifer hjorten langs vår kyst slik den gjorde i våre forfedres tid.»

Sitatet er fra Naturvernforbundets første årsmelding. I 2014 feiret vi vårt hundreårsjubileum, og dette har preget svært mye av aktiviteten. I hundre år har vår organisasjon slåss for å ta vare på skogene, fjellene, kysten, på fuglene og dyrene, ja på selve livet. Fra en forsiktig start, har organisasjonen gjennom hundre år vokst – den har spredt seg ut fra Sør-Varanger i nord til Mandal i sør, fra Askøy i vest til Aremark i øst. Den har løftet blikket også ut over Norges grenser og spredt seg til Nigeria, Tadsjikistan, til Russland og mange andre land. Naturvernforbundet driver aktivt natur- og miljøarbeid i over 20 land. Fra å være en organisasjon for noen utvalgte, har den blitt en organisasjon for alle. Vi er en organisasjon som i første rekke er avhengig av folks fritid og naturvernengasjement. I dag teller vi hundrevis av ildsjeler rundt om i det ganske land. Ildsjeler som bruker fritiden sin på noe av det aller viktigste – det å sikre at vi også i framtiden skal ha en levelig natur. Et utall dugnadstimer er lagt ned, de har skapt Naturvernforbundets historie – og norsk historie.

Landet vårt ville sett annerledes ut uten Naturvernforbundet. Mange av Naturvernforbundets seire er umulige å se. Slik som atomkraftverkene som ikke ble noe av. De store veiene som aldri ble bygget gjennom Osloområdet, og demninger som aldri er bygd. Samtidig: Ingen har så store, ruvende og vakre monumenter over sine seire som nettopp oss: Vettisfossen, Rondane nasjonalpark, Trillemarka naturreservat, og ikke minst har vi fortsatt ei sol som speiler seg i ei fortsatt oljefri havoverflate utenfor Lofoten. Alt er seire Naturvernforbundet har vunnet gjennom med.

I 2014 har Naturvernforbundet feiret sitt hundreårsjubileum! Og det har vært jubileumsarrangementer fra Kirkenes til Lillesand: Kunstutstilling, filmframvisning, fotoutstilling, miljømaraton, seminarer, marsj, busstur, jubileumskaker- og middager og naturgledeturer. Og ikke minst har vi hatt en fantastisk miljøfestival i Osloområdet og Folkefest i Spikersuppa.

Målet med jubileumsfeiringen var en feiring over hele landet, gjennom hele året og for flere enn bare Naturvernforbundets medlemmer. Vi har i løpet av 2014 fått nærmere 900 nye medlemmer. Dette er største årlige medlemsøkning vi har hatt på 14 år.

Politisk har 2014 vært preget av stor aktivitet rundt om i lagene, særlig med kamp mot naturødeleggende vann- og vindkraft. Hovedprioritet har vært Kalvvatnan, der vi har en sterk allianse med reinbeitedistriktene lokalt, og Siragrunden, hvor det er uforståelig at i det hele tatt vurderes å bygge ut med de store fugletrekkene som går langt kysten her.

I Førdefjorden og Repparfjorden er det stor lokal motstand og mye engasjement mot planene om å bruke fjordene til avfallsplass for gruveindustrien. Naturvernforbundet har jobbet iherdig for å løfte fram de store miljøkonsekvensene dette vil ha og har en fin allianse med fiskere, oppdrettere, reiseliv og lokale- og regionale politikere og aktivister.

E 39 og særlig i Kristiansand har lokallaget jobbet for å hindre enn utvidelse av motorveien forbi sentrum. Det nye lokallaget i Vest-Finnmark har hatt stor aktivitet og fokus har særlig vært på bevaring

av Repparfjorden og oppdrettsnæringens miljøutfordringer. Nasjonalt så har endelig diskusjonen om behovet for reduksjon i norsk petroleumsvirksomhet nådd opp i media og i politikken, og det har vært gledelig å se at flere partier nå støtter oss i kravet om en nedtrapping av oljevirksomheten. Forslaget om å tillate fornøyelseskjøring med snøskuter har også preget 2014.

Våre russiske partnere ble medlemmer av Friends of the Earth (FOE) høsten 2014, men sliter med en hverdag der det er blitt langt tøffere å jobbe med miljøvern både i Ukraina og Russland.

I januar ble det klart at Grønn Hverdag ble lagt ned, da økonomien ikke lenger strakk til videre drift. I samarbeid med Framtiden i våre hender har Naturvernforbundet tatt over boet etter Grønn Hverdag og vi arbeider med en strategi for videre forbruksarbeid.

Oslo, 30. april 2015

Maren Aschehoug Esmark
generalsekretær

1 Organisasjon

Hundreårsjubileet

Naturvernforbundets hundreårsjubileum har blitt feiret gjennom hele 2014. Gjennom ulike aktiviteter var målet at jubileet skulle bidra til at flere blir kjent med Naturvernforbundet, hva vi står for, og hva vi gjør, at vi skulle bli flere ble medlemmer, at økonomien ble styrket og at jubileumsaktivitetene fikk en varig verdi for organisasjonen.

Lokale jubileumsarrangementer og feiringer over hele landet i regi av lokal- og fylkeslag

I jubileumsåret var det hovedsakelig lagt opp til lokale feiringer, og det har vært mange ulike jubileumsaktiviteter rundt omkring i hele landet. Stiftelsesdagen 18. februar ble markert av mange lag, og gjennom hele året har det vært større og mindre arrangementer. Alt fra jubileumsstand på torget til kunstutstilling og kongelig besøk. I vedlegget til årsmeldingen har vi forsøkt å nevne alle de lokale jubileumsarrangementene vi vet om. Her nevnes et utvalg av de større arrangementene.

18. februar startet det hele med en flott busstur som **lokallaget i Søgne og Kristiansand** arrangerte. Bussen var fylt opp med gjester fra forvaltning, næringsliv og samarbeidspartnere og underveis ble det fortalt om Naturvernforbundets historie og vist fram viktige seire slik som Timenes naturreservat hvor det i dag ikke er et kjøpesenter takket være innsats fra bl.a. Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet i Østfold arrangerte en større kunstutstilling på Solli Brug, ved Råde i Østfold. Det ble lagt ned mye arbeid og et knippe håndplukkede kunstnere stilte ut sine naturbaserte kunstverk med fokus på hvor vakker og mangfoldig naturen er. Det var malerier, tegninger, skulpturer og fotografier. Utstillingen åpnet lørdag 26. april og det var i løpet av helgen rundt 2000 mennesker som besøkte utstillingen. Fylkesordfører Ole Haabeth åpnet utstillingen, Naturvernforbundets leder Lars Haltbrekken holdt en åpningstale. I helgene var det aktiviteter for familiene med «Din nabo er en drage» og natursti langs elva. Totalt så over 7000 mennesker den flotte utstillingen!

Fylkeslaget i Sogn og Fjordane inviterte til jubileumsmiddag på Skei med lokal Jølsterare. Ordfører i Jølster kommune Oddmund Klakegg gratulerer Naturvernforbundet med 100-årsdagen og sa at fylkeslaget i Sogn og Fjordane gjorde en viktig jobb. Nyvalgt leder Marit Vøien Nes.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus hadde to store feiringer på vårparten. Først var det foredrag, lykkeønskninger, dikt og musikk på Skøyen hovedgård i Oslo 29. april, som er selve stiftelsesdagen til Østlandske Kretsforening, som senere ble til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. Det var særlig den lange og vellykkede kampen for å bevare naturen i Oslomarka som ble vektlagt på dagens arrangement. Siste lørdag i mai var det festmiddag på Tryvannsstua med rundt 100 gjester og mange hyggelige taler og noen gaver.

Folkefest for Repparfjorden. I Kvalsund i Finnmark ble det helgen 20.–22. juni holdt en jubileumsfest for Fjorden. Natur og Ungdom var medarrangør og det som senere ble lokallaget i Vest-Finnmark. Det var over 200 deltakere i det som Avisen Finnmarken omtalte som: «Protestfest for Repparfjorden. Over 200 naturvernere og lokale feiret seg selv og naturen". Mari Boine sang og det var mange lokale bidragsytere. Også aktivister fra Førdefjorden deltok.

Naturvernforbundet inviterer til jubileumsmarkering og miljøfestival

FOLKEFEST for Repparfjorden

20.-22. juni

MILJØBYGGET I KVALSUND

Fredag 20 juni

18:00 Kortreist mat fra Rydningen Gård
Laksesuppe av havlaks, kr 180,-

19:00 Åpning
Ved leder i Naturvernforbundet, Lars Haltbrekken.

Åpning av kunstutstilling
med Maret Anne Sara, Andreas Holtung, Annelise Josefsen og Silvia Rehlund - samt Naturvernforbundets jubileumsutstilling.

Konsert
Mari Boine, Marion Palmer og Irene Persen - kr. 150,-

Lørdag 21 Juni

12:00 Utstillinger og åpen Kafe

12:00 Barneprogram
Joik/Opplesning/med billedvisning fra boka *Afruvva*, ved Karen Anne Buljo

13:00 Lunsj
Kortreist mat fra Rydningen Gård.
Gryterett av reinsdyr, grønnsaker og friske urter. kr 180,-

14:00 Foredrag
ved Sigvald Persen, sjøsamisk kompetansesenter. Lokal kunnskap, fjorder og økologi i endring.

15:00 Foredrag
ved Anne-Line Thingnes Førsund, Naturvernforbundets gruveutvalg, Førdeaksjonen. Hvorfor sier vi nei til gruveavtall i Førdefjorden og Repparfjorden.

16:00 Folkefest
i samarbeid med Natur og Ungdom. Appeller, Kulturinnslag ved Ivar Thomassen, Boknakaran m.fl

20:00 middag
Kortreist mat fra Rydningen Gård. Urtemarinert lam kr 180,-

21:00 Fest for Fjorden
Max Mackhè og Boknakaran cc. kr 200,-

Søndag 22 juni

11:00 Samling for Repparfjordelva
Oppmøte ved Repparfjordbrua. Knut Altmann orienterer om laks og laksefiske i Repparfjordvassdraget.

11:30 Tur til gruveområdet ved Follidal
Turguide er Aslak Langø fra Fiettar reinbeitedistrikt

Mari Boine, Boknakaran, Max Mackhè, Ivar Thomassen, Karen Anne Buljo, Marion Palmer, Irene Persen m fl.

Naturvernforbundet
100 år
1914-2014

Naturvernforbundet i Nordland arrangerte naturgledehelg 8.–10. august i Nasjonalparksenteret i Nordland, Storjord i Saltdal, med fokus på naturglede og verneverdier. Foredrag, overnatting på Saltdal turistsenteret, Storjordstua og egne telt på Roparneset. Ulike aktiviteter og turer for store og små.

Varaordfører i Tromsø, Anni Skogmann, åpnet miljømaraton og jubileumsfeiringen på Tromsø kunstmuseum som **fylkeslaget i Tromsø** arrangerte 18. oktober. Det ble mange svært gode foredrag, teaterforestilling, filmvisning og festmiddag på fylkeshuset til slutt. Der var det hyggelige ord fra fylkesmann, dikt, taler og sang.

Fylkeslaget i Hordaland hadde stor feiring 18. oktober med miljøagenter og mange aktiviteter og spennende foredrag. HM Kong Harald besøkte feiringen, sammen klima- og miljøminister Tine Sundtoft og mange fler. Om kvelden var det stor middag og hyggelige taler.

Forra-marsjen 35 år etter. Fylkeslaget i Nord Trøndelag og lokallagene i Meråker/Stjørdal og Levanger markerte hundreårsjubileet med en ny «Forra-marsj». Det var godt over 100 deltakere som fikk servert en smak av Gaske-laante og fikk lære historien om hvordan Forra ble vernet.

Fylkeslagene i Trøndelag arrangerte jubileumskonferanse i slutten av oktober med faglig innhold, naturglede og spennende presentasjoner.

HVA GIR NATUREN OSS?
Naturvernforbundet i Trøndelags jubileumskonferanse 25.10 kl. 12-16 Statens hus Trondheim
Lønsj fra kl. 11:30 (0,-/50,-) Program og påmelding: www.deltager.no/hvagirnaturenoss (Gratis)

VANN MAT FRILUFTSOPPLEVELSER LUFT HUMLER MYR SKOG
ASBJØRN MDEN ELLINOR MARITA JÅMA HEIDI SØRENSEN TOR BOLLINGMO
ANDERS TODAL JENSEN KARI GÅSVATN LARS HALTBREKKEN OTTO FRENGEN

ØKO UKA
Naturvernforbundet 100 år

Sterk medlemsvekst i jubileumsåret

Vi har i løpet av 2014 hatt en økning på 866 nye medlemmer. Fra 20.346 ved årsskiftet i 2013 og til 21 212 ved årsskiftet i 2014. Dette er største årlige medlemsøkning vi har hatt på 14 år, og vi har ikke vært så mange medlemmer siden 1998.

Vi har fått mer enn normalt på giverbrev, og flere nye fastgivere samt at flere av fylkes- og lokallagene har fått pengegaver i forbindelse med jubileet. Trolig har jubileumsaktivitetene hatt varig verdi for organisasjonen, selv om det er vanskelig å måle. Året har vist at det er veldig mange gode ideer og enorm gjennomføringsevne rundt omkring i Naturvernforbundets fylkes- og lokallag. Erfaringen fra jubileet med mange arrangementer over hele landet med samme budskap kan brukes videre til nye satsinger.

Aktivitetsmidlene for 2014 var øremerket jubileumsarrangementer, og beløpet ble hevet fra 200 000 kroner til 300 000 kroner. Fristen for å søke var 16. desember, og i ettertid skulle vi ønske at det var to frister slik at fylkes- og lokallag som kom på gode ideer i løpet av året også kunne fått midler. Vi skulle også gjerne hatt langt større beløp å dele ut.

Organisasjonen har vært synlig gjennom hele året, og jubileumsbudskapet har vært en sentral del av mediasynligheten. Mediene har etter hvert på egen initiativ gjengitt at vi er eldst, størst, og har gjort en forskjell de siste 100 år. Det ble gjort en omfattende jobb overfor mediene med bra uttelling. Vi hadde ønsket mer omtale på langsomme flater (magasiner), men fikk til mye likevel. Fokus har vært på både fortid, nåtid og framtid, og aktive med gode historier er trukket fram. Vi fikk gunstige tilbud fra ulike medier på egenannonsering i jubileumsåret og har hatt en jevn og god synlighet gjennom året.

Jubileumsprofil

Det ble laget et jubileumsmerke som har blitt brukt gjennomført på alt materiale i jubileumsåret.

Vi har fått mange tilbakemeldinger om at merket ble godt mottatt og det er benyttet i stor grad på en mengde publikasjoner, programmer, nettsider, annonser og annet materiell. Ett fylkeslag valgte å utarbeide egen jubileumslogo (Oslo og Akershus). Vi søkte Posten om å få eget frimerke i anledning 100-årsjubileet, men fikk det dessverre ikke.

Jubileumsnettsider på nett

Vi fikk laget flotte jubileumsnettsider som lever videre etter jubileumsåret. De viser vår stolte historie og hva vi har oppnådd de første 100 år. Det ble utviklet en del funksjonalitet som har verdi for oss videre, men sidene er ikke veldig godt besøkt (ikke etterspurt i utgangspunktet), men vi tror at de som har vært inne på jubileumssidene har fått mye nyttig og god informasjon om Naturvernforbundets 100 år lange historie. Milepæloversikten, teksten om Naturvernforbundet samt alle utgitte nummere av Natur & miljø er søkbare og gir en god del treff gjennom Google.

Fotokonkurranse i samarbeid med Norsk Selskap For Fotografi (NSFF)

Vi har sett et godt engasjement fra medlemmer og ikke-medlemmer på fotokonkurransen gjennom hele året. Det har vært et større antall bidrag enn tidligere fotokonkurranser. Tema for fotokonkurransen var naturglede, med årstidene som deltemaer.

Foto: Atle Helland - vinner fotokonkurransen, og forsiden av Natur & Miljø nr. 1-2014.

Jubileumsutgave av medlemsbladet Natur og miljø

I tillegg til historiske tilbakeblikk i utgavene av magasinet som gis ut i løpet av året, ble Natur & miljø nr. 1-2015 i sin helhet viet jubileet. I et utvidet 100 sider nummer ble vår historie og seiere presenteres. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger på nummeret, som også er distribuert vidt. Nummeret er godt egnet til verving og profilering av organisasjonen. Også den årlige Naturkalenderen hadde fokus på jubileet.

Transporterbar fotoutstilling

Det ble utarbeidet en flott transporterbar fotoutstilling, som lokal- og fylkeslag har stilt ut mange steder over hele landet på biblioteker, skoler og andre aktuelle steder i jubileumsåret. Formatet var enkelt og svært anvendelig, og utstillingen har nådd ut til langt flere enn om det hadde vært en stor utstilling som måtte sendes rundt i landet. Utstillingen vil også bli brukt videre.

Økonomisk støtte

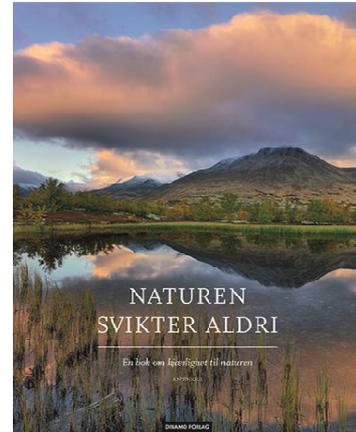
Innsamlingen fra det private givermarkedet har gitt god uttelling gjennom gavebrev til medlemmer. Fylkeslag har fått økte inntekter, f.eks. fikk Naturvernforbundet i Oslo og Akershus private gaver på 200 000 kroner. Også Vest-Agder og lokallagene i Kristiansand og Søgne har fått pengegaver. Klima- og miljødepartementet ga støtte til folkefesten. Skogeierforbundet ga en storslått gave på miljøfestivalen med treplanter til alle deltakere og Skogselskapet donerte en helgrillet elg! Til folkefesten fikk vi også god pris på både artister og utstyr. Til kalender og fotoutstilling fikk vi trykke fotografier fra flere kjente norske fotografer uten honorar. Vi fikk en negativ tilbakemelding fra Norske naturfotografer, som mente vi ikke burde be om gratis bilder. Vi forklarte og beklaget henvendelsen vår.

Naturvernforbundet har fått 300 000 kroner ekstra i jubileumsgave fra Finsefondet. Det har ikke vært gjort spesielle forsøk på å hente inn ekstra gaver/penger fra næringsliv, da det ikke har vært kapasitet. Mangelen på et formelt, sentralt arrangement gjorde at det ikke var mulig å invitere samarbeidspartnere til en jubileumsfeiring der de kunne gitt en hilsen og en gave i offentligheten.

Erfaringene fra Oslo og Akershus og Kristiansand viser at det er lettere å gi pengegaver eller andre gaver dersom det er en formell anledning.

Jubileumsbøker

I anledning jubileet så har Dinamo forlag gitt ut en praktbok i samarbeid med oss. Det har vært en tidkrevende prosess, men med et strålende resultat. Boken *Naturen svikter aldri* ble fort utsolgt da den kom høsten 2014, og nytt opplag er trykket opp.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus har utgitt to flotte bøker i forbindelse med jubileet, «De siste eventyrskogene» og «Naturglede og kamp i hundre år: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus 1914-2014». Naturvernforbundet i Hordaland har gitt ut «På lag med naturen i 100 år». Fylkeslaget i Troms planlegger utgivelse av sin jubileumsbok i 2015. Naturvernforbundets historiebok er også under utarbeidelse.

Miljøfestival og folkefest

Naturvernforbundets miljøfestival 2014 ble arrangert på Kobberhaughytta og Studenterhytta i Nordmarka i Oslo 31. juli–3. august. Festivalen ble arrangert som et samarbeid mellom Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og sekretariatet sentralt. Det var 127 personer i alle aldre innom i løpet av festivalen. Budskapet var naturvern i 100 år i tråd med Naturvernforbundets 100-årsjubileum, og naturglede. Dette passet godt med lokalitet og valg av samarbeidsfylke for årets Miljøfestival. Naturglede ble lagt som ledesnor for programmet, og på bakgrunn av tidligere festivalers evalueringer var også fokus i noe større grad på målgruppa barnefamilier. Dette ble og gjort i samsvar med Naturvernforbundets fokus på å øke aktiviteten i denne målgruppa i medlemsmassen. Festivalen var svært vellykket!

Flere artige aktiviteter for store og små på miljøfestivalen 2014 i Nordmarka.

Gapahuk bygging på Miljøfestivalen 2014 i Nordmarka.

Folkefesten ble gjennomført søndag 3. august i Spikersuppa i Oslo sentrum. Festen ble en suksess, med over 1000 besøkende innom i løpet av de to timene det varte. Målet for folkefesten var å ha en åpen feiring med kultur og fest på et lett tilgjengelig sted i Oslo-området. Det å ta naturen til byen har også vært viktig.

I Spikersuppa hadde vi våre egne stands, med info om Naturvernforbundet, akvarier med dyr fra Oslofjorden og ta-og-føle-på-utstillingen fra Sogn og Fjordane. Miljøagentene arrangerte natursti og hos Natur og Ungdom kunne man male miljøbudskap på handlenett. Flere andre organisasjoner var til stede med stands og aktiviteter for store og små. Fra scenen var det underholdning fra klovnen Bibi, som hadde flammeshow og etterpå delte ut ballonger til barna, det var tekstlesning fra Kjersti Ericksson og konserter med The BonBons, Moddi og Gatas Parlament. Folkefesten var jevnt over godt besøkt, og Spikersuppa var full av folk stort sett hele tiden.

Akvarier med dyr fra Oslofjorden og ta-og-føle-på-utstillingen fra Sogn og Fjordane.

Flere artister bidro til god stemning under folkefesten. Her The BonBons (over) og Moddi (under).

Styrking av Naturvernforbundet i regionene

Naturvernforbundets fylkeslag har heltidsansatte i Hordaland, Rogaland, Oslo og Akershus, Trøndelag og Finnmark/Nordland. I tillegg har lokallaget i Kristiansand en heltidsansatt leder. I tillegg er det deltidsansatte i Buskerud, Vestfold og Sogn og Fjordane.

Regionsatsingen til Naturvernforbundet innebærer en styrking av regioner ved at to eller flere fylkeslag i fellesskap får en regionssekretær som finansieres fra sentrale midler. Trøndelag var først ute i 2011, og i løpet av de fire årene har det vært en markant økning i aktivitet i de to trøndelagsfylkene.

Naturvernforbundet har vært ansvarlig for mange arrangementer og vært mer synlig i mediene.

Organisatorisk er det stor aktivitet i de ulike lokallagene. Her er det spesielt Malvik, Melhus/Klæbu, Hitra/Frøya og Stjørdal/Meråker som enten er nye lag, eller har hatt økt aktivitet i løpet av perioden.

I 2013 kom regionsatsingen til Nord-Norge, og allerede første året førte dette til økt aktivitet, mer synlighet i mediene og medlemsvekst. Den gledelige trenden har fortsatt i 2014, og Finnmark har vært et av fylkeslagene med størst vekst i medlemmer fra 2012 til 2014 og har økt fra 303 til 382 medlemmer. Nordland har også i samme perioden hatt en vekst på fra 582 til 655 medlemmer, og også Troms har økt medlemsantallet noe fra 2013 til 2014. I mai 2014 trakk fylkeslaget i Troms seg fra samarbeidet, og det er nå fylkeslagene i Finnmark og Nordland som koordinerer arbeidet til regionssekretæren. Regionsatsingen ble vedtatt videreført på landsmøtet i 2013, men da fristen gikk ut, var det ingen fylkeslag som hadde søkt så ordningen blir utlyst igjen i 2015.

Gjennom Forum for natur og friluftsliv (FNF) har mange av Naturvernforbundets fylkeslag en ekstra ressurs i de fylkesvise FNF-koordinatorene. Samarbeidet med andre organisasjoner som Den Norske Turistforening (DNT), Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF), regionale friluftsråd, 4H og liknende er svært godt og gir en ekstra styrke i plansaker og i henvendelser og dialog med kommuner og fylkeskommuner. En omorganisering av FNF har vært diskutert gjennom hele 2014, og her har Naturvernforbundet vært representert ved fylkesleder i Nordland, som sitter i FNF-styringsgruppa, samt generalsekretær.

Aktive lokallag og fylkeslag

Naturvernforbundet har aktive lokallag i samtlige fylker, og aktive fylkeslag i alle fylker med unntak av Aust-Agder. I løpet av 2014 ble det startet opp nytt lokallag i Vest-Finnmark (Finnmark) og i Sandefjord (Vestfold) ble lokallaget revitalisert etter noen inaktive år.

Studentarbeid

Naturvernforbundet og Natur og Ungdom har i dag studentlag på Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Universitetet i Trondheim, Universitetet på Ås, Universitetet i Bodø og Høyskolen i Rauland. Aktiviteten i lagene er varierende. Det samme er kontakten med Naturvernforbundets fylkes- og lokallag.

Studentlagene har hver en representant i et studentstyre. I tillegg har studentlagene demokratiske rettigheter i Naturvernforbundet og Natur og Ungdom gjennom representasjon på landsmøtene. I Natur og Ungdom har også studentlagene observatørstatus i Landsstyret.

I 2014 har studentsatsingen hatt en person (Eva-Maria Niedermeier) ansatt i 30 prosent stilling. Denne stillingen er finansiert av Naturvernforbundet og Natur og Ungdom i fellesskap. Naturvernforbundets

studentansvarlig (Anders Haug Larsen) og Natur og Ungdoms to sentralstyremedlemmer med særlig ansvar for studentarbeidet bidrar også i gjennomføringen av arbeidet.

I samarbeid med Natur og Ungdom gjennomførte vi i oktober en reise for 12 studenter til St. Petersburg. De møtte våre partnere og lærte om miljøutfordringer i denne regionen. Turen blir fulgt opp av en artikkelsamling som deltakerne skriver, og målet er å holde dem engasjert i miljøarbeid videre.

Organisasjonsbygging - Naturvernskolen

Som en del av naturvernskolen har det i 2014 blitt utviklet et lederkurs for tillitsvalgte i organisasjonen. Kurset bygger på en modell fra vår danske søsterorganisasjon. Naturvernforbundets aller første lederkurs ble avholdt i november 2014, med deltakere fra hele landet. Det planlegges at kurset arrangeres på høsthalvåret i årene som kommer. Lederkurset var dominert av kvinner, og oppfylte således en av målsetningene i likestillingsplanen om å skolere og få flere kvinnelige aktive.

Naturvernskolen skal være et pedagogisk tilbud til Naturvernforbundets medlemmer og tillitsvalgte. Gjennom kurs og en ressursdelingstjeneste på nett skal Naturvernskolen sørge for økt kunnskap og engasjement i hele landet om hvordan jobbe med, og vinne, sine lokale natur og miljø saker.

Naturvernskolen legger opp til samlinger. Ut over lederkurset har det i løpet av året vært flere samlinger for fylkes- og lokallag. Helgen 24.–26. januar var lokallagsmedlemmer og andre interesserte samlet i Bodø til helgeseminar om miljøutfordringer i nord. Samme helg var det inspirasjonsamling i Bergen for studenter. 24.–26. oktober var det medlemssamling i Trøndelag, en helg med skolering, verksteder og sosialt samvær for aktive medlemmer i Naturvernforbundet. Som en del av samlingen var det også en åpen jubileumskonferanse med tema «Hva gir naturen oss?»

Hvert år arrangerer Naturvernforbundet, i samarbeid med Natur og Ungdom, eget klimaseminar for studenter. 20. september ble «Klimaseminaret 2014» arrangert i Trondheim med 200 deltakende studenter.

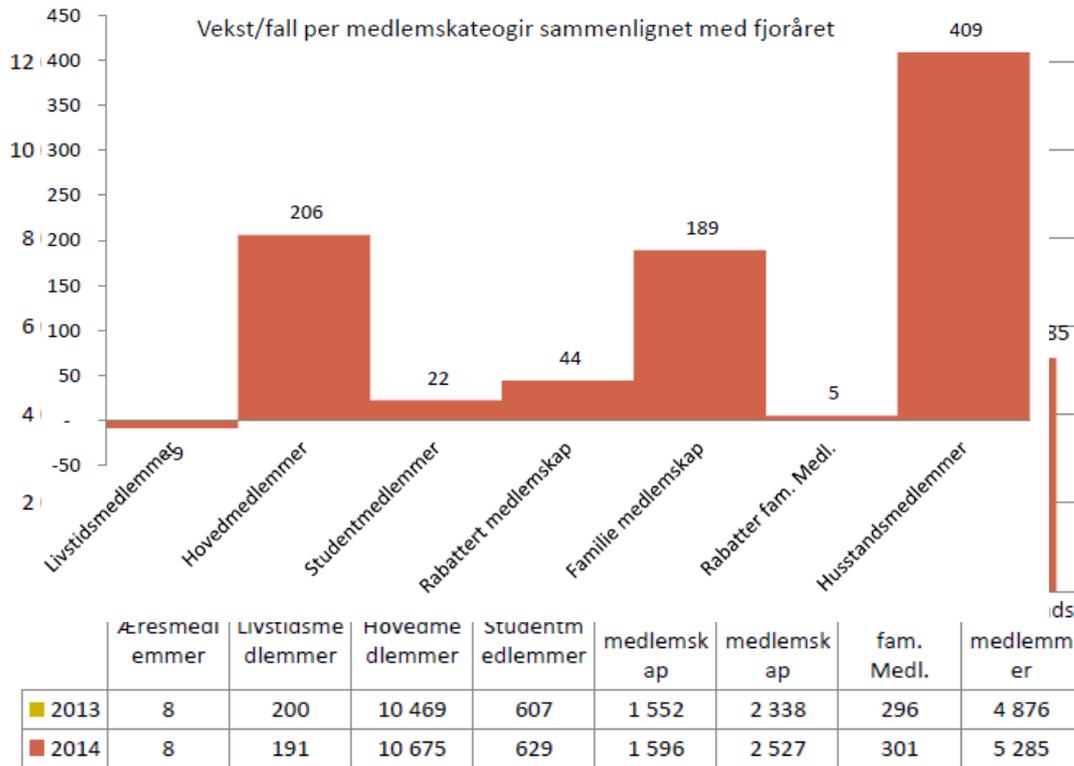
Internasjonalt og nordisk samarbeid

Høsten 2014 var det igjen møte med de nordiske miljøorganisasjonene, denne gangen på Skovsgaard Gods ved Rudkøbing i Danmark. Til stede var Landvernd fra Island, Naturfredningsforeningen fra Danmark, Naturskyddforeningen fra Sverige og Suomen luonnonsuojeluliitto og Natur och Miljö fra Finland, der lederne fra alle organisasjonene møttes og diskuterte felles utfordringer. Tema for diskusjonene var landbruk, klimavennlige kommuner og naturkunnskap og aktiviteter for barn.

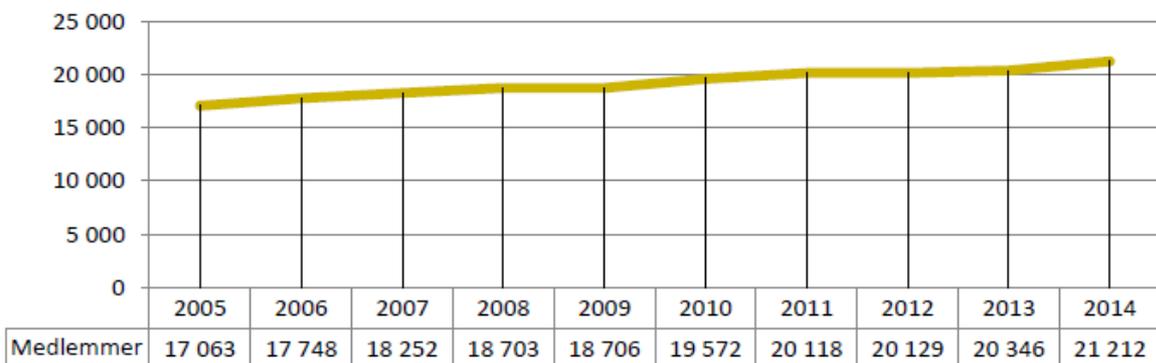
Naturvernforbundet deltok med to representanter på Friends of the Earths globale årsmøte som ble avholdt på Sri Lanka i oktober. Mari Syrrist fra internasjonalt utvalg og generalsekretær var med og hadde særlig fokus på kampanjer opp mot klimaforhandlingene i Pari i 2015 samt diskusjoner om REDD+. Den norske regnskogssatsingen fikk ved flere anledninger noe ros for god gjennomføring. Vår russiske partner gjennom mange år, Russian Social and Ecological Union (RSEU), ble godkjent som foreløpige medlemmer av Friends of the Earth, noe vi fra Norge har ønsket lenge.

Medlemsutvikling og medlemskap

Medlemstallet per 31. desember 2014 var 21 212. Det er en økning 886 medlemmer sammenliknet med fjoråret (4,26 prosent).

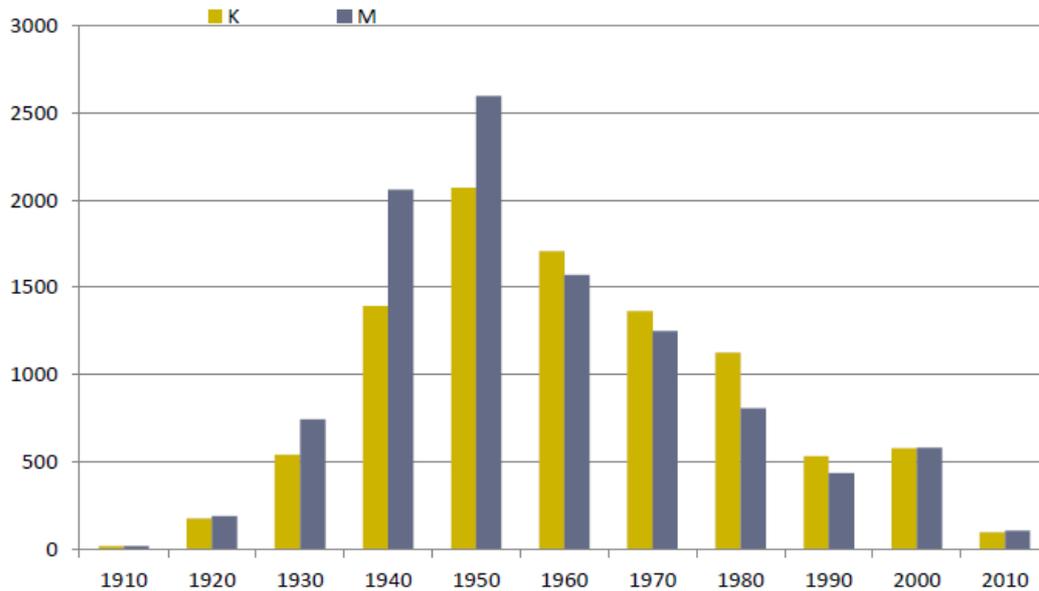
Medlemsutvikling siste 10 år.

Naturvernforbundet har hatt en jevn økning i medlemmer de siste ti årene.

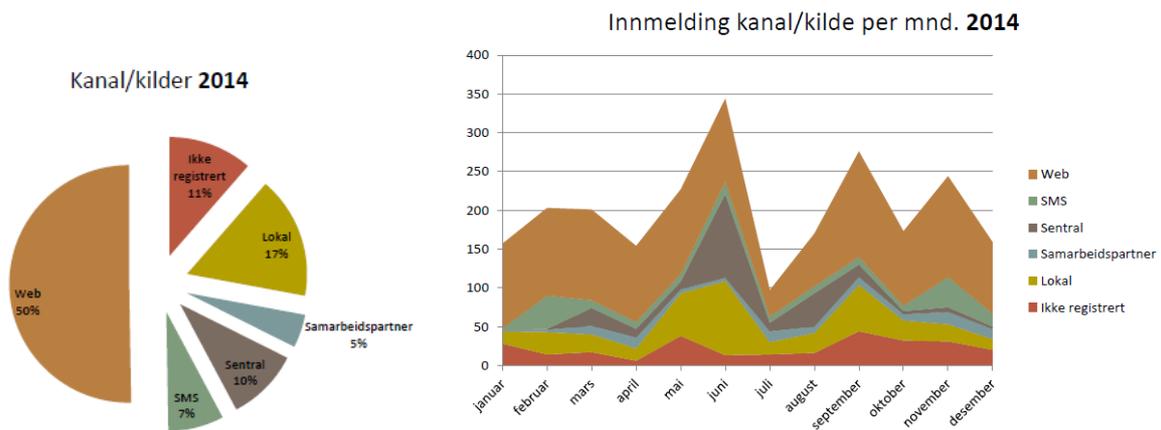
Naturvernforbundet hadde i 2014 en kjønnsfordeling på 52 prosent menn og 48 prosent kvinner. Nedenfor vises alder og kjønns sammensetning for medlemmene:

Medlemmer 2014: Aldersfordeling og kjønn

I løpet av 2014 er det blitt gjennomført bl.a. gjenverving av tidligere medlemmer på telefon (våren), verveuke (høsten) og rekruttering av nye medlemmer via Facebook.

Nettsidene utgjør den største innmeldingskanalen i 2014.

2) Politisk og faglig arbeid

Naturglede

Naturglede har vært et viktig satsingsområde i organisasjonen i 2014. Gjennom formidling og arrangementer har vi lagt vekt på gleden ved gode naturopplevelser og alt det fantastiske naturen gir oss, og som vi vanligvis tar for gitt. Det har blitt gjennomført en lang rekke naturgledeturer og arrangement, mange av dem knyttet til jubileumsfeiringen. Om lag 60 ulike turer og arrangement med naturglede som tema har blitt gjennomført rundt omkring i organisasjonen med direkte støtte fra sekretariatet, i tillegg til mange turer sekretariatet ikke har vært involvert i. Turene har hatt et bredt spekter av innhold og en god geografisk fordeling, med arrangement i nesten alle fylker. Mange av arrangementene var spesielt rettet mot barnefamilier, noe som fungerte bra. Antall deltakere på arrangementene har variert fra under ti til over tusen. Der arrangementene er blitt evaluert, har tilbakemeldingene nesten utelukkende vært positive.

I tillegg til turene ble det arrangert en naturgledesamling for frivillige i organisasjonen, med foredrag, erfaringsutveksling og tureksempel. I tilknytning til denne samlinga ble det også utarbeidet en presentasjon (kokebok for naturgledeturar) med gode ideer og tips til arrangering av naturgledeturer. Denne vil vi jobbe videre med og videreutvikle i Friluftslivets år 2015. Tema for årets fotokonkurranse var også naturglede.

Redusert oljeleting

Ny regjering erklært høsten 2013 at det ikke ville bli startet noen åpningsprosess for petroleumsutvinning utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe). Denne gledelige beskjeden medførte at ikke vært et behov for en større kampanje slik Naturvernforbundet og våre alliansepartnere fryktet. Dermed har vi sluppet å bruke ressurser på ny LoVeSe-kampanje, og vi har derfor hatt anledning til å jobbe mer med andre saker.

Naturvernforbundet har hatt flere oljerelaterte utspill og arbeidet for brems i norsk oljeutvinning generelt har vært prioritert. Under Arendalsuka og oljemessa i Stavanger ble oljesaken igjen løftet i mediene. Naturvernforbundet greide å sette dagsorden i Arendal ved å gå strategisk ut i forkant å kreve redusert oljetempo. Dette ble fulgt opp i sosiale medier, og det ble skrevet en kronikk i forbindelse med oljemessa som hadde overskriften «Elefanten i rommet»:

http://naturvernforbundet.no/energi/fossil_energi/olje/naa-snakker-vi-om-olje-elefanten-i-rommetarticle31698-118.html

Sammen med de andre miljøorganisasjonene har vi også jobbet med et utspill med seks klimaspørsmål til Jonas Gahr Støre og Erna Solberg, der fokus også var på oljeutvinningstempo. Vi har sendt høringsuttalelse mot oljeutvinning i nye områder og nye konsesjonsrunder og har planlagt for å jobbe mer med oljesaker i 2015.

Vi har fortsatt vårt samarbeid med Oilwatch Afrika, og mer spesifikt ERA i Nigeria. Til Nigeria har vi i 2014 fått støtte til å lage en kampanjefilm for norsk publikum om oljeforurensingen i Nigerdeltaet. Arbeidet i Nigeria har vært løftet fram i norske medier, og særlig har underskriftkampanjen mot Shell bidratt til å løfte saken. Det har også vært et møte i Norge der Godwin Ojo, leder av Friends of the Earth Nigeria deltok. Oilwatch-prosjektene våre ble evaluert av NORAD i 2014, og resultatet viser at programmet i stor grad bidrar til at berørte lokalsamfunn deltar i miljøkonsekvensutredninger før inngrep og i undersøkelser etter oljeutslipp og står noe sterkere overfor både myndigheter og oljeselskaper. Potensialet er stort for mer kampanjearbeid og ytterligere erfaringsutveksling.

I Norge har vi allianse med fagbevegelse, kirke og andre miljøorganisasjoner for å bremse oljeutvinningen generelt, bl.a. med underskriftsaksjonen, konferansen Broen til framtiden 2014 og ny konferanse i mars i år. Det ble høsten 2014 lansert en underskriftskampanje der Naturvernforbundet og flere andre miljøorganisasjoner står sammen med fagbevegelsen, kirken og Klimavalgalliansen: «Brems norsk oljeutvinning – 100 000 klimajobber nå».

Det har vært møte med Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja om videre samarbeid og planer for 2015 og det er arrangert klimaseminar i Trondheim med bl.a. debatt om oljesponsing av forskning. Vi har også hatt utspill mot videre kulldrift på Svalbard.

En rik og mangfoldig natur

Naturvernforbundet ved Jorunn Vallestad var representert på naturtoppmøtet under FNs biomangfoldkonvensjon i Sør-Korea i oktober. Og vi har deltatt på Friends of the Earth Europes (FOEE) koordineringsmøte om biomangfold.

Høsten 2014 ga FOEE ut en bok om naturbevarere over hele Europa, der en historie om en person og en viktig naturvernsak fortelles med flotte bilder og litt tekst. Av 18 saker, var to av dem fra Norge. Anne-Line Thinges Førsund var portrettert med historien om kampen for Førdefjorden og Silje Lundberg om kampen for å bevare Lofoten oljefritt.

Rovdyr

Faggrunnet om bestandsmål for ulv og ulvesone er lagt fram fra Klima- og miljødepartementet. Naturvernforbundet deltok på orienteringsmøte og samordnet et felles innspill med WWF og Foreningen Våre Rovdyr.

Naturvernforbundet er den eneste naturvernorganisasjon som arbeider direkte inn mot flere av rovdyrnemndene. Vi deltar på jevnlig nemndsmøter i region 6 og bidrar med kunnskapsbaserte innspill til den pågående forvaltningen. Dette for å bidra til å sikre en bedre og konfliktdependende oppfølging av rovdyrforliket, til beste for rovdyra. Vi gir også jevnlig innspill til ulveforvaltningen (region 4 og 5) og litt mer sporadisk og generelt inn mot rovviltregion 2, 3 og 7.

I 2014 har vi også spesielt fulgt opp arbeidet med den nasjonale prosessen om nytt forlik omkring bestandsmålet for ulv i nært samarbeid med WWF og Foreningen Våre Rovdyr. Her har vi ved flere anledninger gitt kunnskapsbaserte innspill til de sentrale aktørene i prosessen, både gjennom direkte møter og i skriftlige innspill. På høsten påklaget vi vedtaket i nemda i Oslo, Akershus, Østfold og Hedmark, som ga fellingstillatelse på inntil seks ulver.

Vi har deltatt på to todagersmøter i Kontaktutvalget. Seks av våre medlemmer i rovdyrutvalget deltok på den årlige nasjonale rovviltkonferansen på Hamar 13.–14 januar. Vi hadde internt møte i Naturvernforbundets rovdyrutvalg søndag 12. januar, før konferansen.

Vi har tett koordinering og faglig samarbeid med WWF og Foreningen Våre Rovdyr, særlig knyttet til den forestående gjennomgangen av ulvepolitikken. Vi samarbeider om felles innspill og koordinerer felles møter med politikere og forvaltning. Vi har i tillegg gitt flere tunge rovdyrpolitiske innspill både til Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet i 2014, både alene og sammen med andre organisasjoner. Vi leverte også betydelige kunnskapsbidrag gjennom møter med flere relevante aktører knyttet til et Dok 8-forslag angående oppfølging av rovdyrforliket (Dokument 8:23 S (2013–2014)). Vi gjennomførte bl.a. en møteserie med seks av åtte politiske partier på Stortinget i anledning saken.

Naturvernforbundet sitter i rådgivende utvalg for rovdysersenteret på Flå, og vi har gitt videobidrag til den permanente utstillingen i rovdysersenteret. Vi har også gitt skriftlig bidrag til informasjonstidsskriftet «Rovdyrviten» i 2014.

Naturvernforbundet har et aktivt rovdyrutvalg med frivillige som har 9 medlemmer og som så godt som ukentlig har mailutveksling og diskusjoner om politiske utspill og annet arbeid samt deling av erfaringer og ny kunnskap. Dette arbeidet går jevnlig og det betinger både god faglig og politisk oppfølging samt at vi aktivt er oppdatert på hver enkelt rovviltregions til en hver tid pågående diskusjoner og utfordringer. Dette omfatter alt fra fastsetting av fellingskvoter, diskusjoner og innspill til forvaltningsplaner og ikke minst oppfølging og eventuell påklaging av vedtak som gjøres. Her er det også inkludert til dels omfattende mediearbeid.

Landsstyret vedtok også en uttalelse om rovdyr i 2014. Dette viser at hele organisasjonen er opptatt av norsk rovdyrpolitikk og vårt landsstyre mener det er avgjørende at Naturvernforbundet spiller en sentral rolle på vernesiden.

Vi har bidratt med en rekke leserinnlegg også i 2014. I tillegg har vi deltatt i en del NRK-innslag, debatter og diskusjoner, som ikke kommer fram av medieoversikten nedenfor. Vi har bidratt mest i regionale NRK-sendinger, men også noe nasjonalt, f.eks. i Dagsnytt Atten og nyhetene.

Fremmede arter

Vi sendte høringsvar på ny forskrift om fremmede organismer 15. oktober. Her er det mulig Honorata kan legge inn noe mer?

Motorferdsel

Arbeidet med å stoppe eller i det minste få modifisert regjeringens varslede lovendring for å tillate fornøyleskjøring med snøskuter i utmark, har hatt høy prioritet gjennom hele året.

Vi har styrket og driftet Naturvernforbundets «motorferdselnettverk», med et femtitalis medlemmer fra hele landet. Nettverket har fortløpende utvekslet informasjon, kompetanse, synspunkter og lokale referanser med hensyn til lokal praksis - og lokale utskeielser.

- Tatt initiativ til å formalisere og forsterke løpende samarbeid med DNT og Norsk Friluftsliv
- Hatt utbredt myndighetskontakt, dvs. møter med departementer, partier og enkeltpolitikere
- Tatt initiativ til opprop med kjente personer, med tidligere miljøvernministre, vinterprofiler, profilerte jurister mfl.
- Laget omfattende høringsuttalelse, samt bidratt med kompetanse til andres uttalelser samt mobilisert enkeltpersoner til å skrive egne uttalelser.
- Lagt ned mye arbeid med å få oppmerksomhet i mediene
- Hatt høy aktivitet på sosiale nettverk
- Laget grunnlagsdokumenter for appeller, innledninger til debatter, kompendium med medieoppslag osv.

Vasskraft og vindkraft og kraftledninger

Også i 2014 var det stor aktivitet på vassdragsvernfronten i Naturvernforbundet. Følgende aktiviteter bør nevnes:

- Gjengedalsvassdraget: Vi har sendt høringsuttalelse, stort lokalt engasjement, mange grunneiere er imot.
- Vellykket vassdragstreff i Vinstra 13.–14. juni: Spennende variert program og om lag 20 deltakere.
- Vassdragsvernrådet hadde fire møter.
- Kronikk om Nedre Otta, på trykk i Nationen
- Nedre Otta og Kåja: Leder var på raftetur med stortingspolitikere 11. september for å kjempe for Nedre Otta og Gudbrandsdalslågen
- Jevnlig oppdatering av Facebook-sida til Redd elvene

Diverse brev og høringer sendt til NVE og Olje- og energidepartementet (OED) der vi bl.a. har bedt om et møte om Ullsfjord-utbyggingene i Troms, Sauland kraftverk og Årdalsvassdraget. Flere møter er avholdt høsten 2014. Det er sendt høringsuttalelser angående bl.a. til Dalen II og Songesand kraftverk, to vannkraftprosjekter midt i området som er foreslått som Preikestolen nasjonalpark

Vi har hatt flere lobbymøter med de fleste stortingspartier og OED og Klima- og miljødepartementet (KLD) om Nedre Otta, Trongfossen og Ullsfjord, som også ga mange medieoppslag

Samarbeidet med WWF, DNT og SABIMA er videreført der vi følger viktige nasjonale prosesser som høring av konsekvensutredningsforskriften og forskrift om miljøvurderinger samt endringer i energilovforskriften med tilhørende veileder for kommunal behandling

Vindkraft

Når det gjelder vindkraft, har 2014 vært preget av mye lobbyarbeid, godt samarbeid med flere miljøorganisasjoner og utarbeidelse av felles krav til fornybarsatsinga. Vi har jobbet mye med vindkraft. Viktige saker har vært innspill til energimeldingen, Riksrevisjonens rapport med kritikk av dagens konsesjonssystem og kontrollstasjon for elsertifikatorordningen. Og vi har naturlig nok også jobbet en del med Kalvvatnan og Siragrunnen.

Vassdragsseminar til Samarbeidsrådet for naturvernsaker (SRN) ble i 2014 gjort om til et vindkraftseminar og det var godt program og bra oppmøte. Dagen etter hadde vi en felles samling for aktive i DNT, NJFF og Naturvernforbundet med et variert program vi fikk gode tilbakemeldinger på.

Kort oppsummering av vindkraftarbeid i 2014:

- 27. februar: Felles SRN kronikk «[Planløs vindkraftsatsing](#)»
- 10. mars: Innspill til [energimeldingen](#)
- 28. mars: Vindkraftseminar «[Blowin`in the wind](#)», SRN-seminar med over 70 deltakere
- 1. april: Innspill til [Riksrevisjonens undersøkelse](#) av effektivitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi (NNV, SABIMA, FRIFO, DNT, WWF)
- 16. mai: Innspill til [elsertifikatorordningen](#), kontrollstasjon (NNV, DNT, SABIMA og FRIFO)
- 19. mai: Storingsmøte med EMK og KKK "Veien til fornybarsamfunnet – hvordan sikre demokrati og naturmangfold i kraftutbyggingen? Gjennomført i samarbeid med MDG, WWF, SABIMA og DNT
- 2. juni: [NVE vindkraftseminar](#): Lars holdt innlegg om «Naturvernforbundet og vindkraft»
- 26.–27. juli Kalvvatnan, [markering](#) mot utbygging, rundt 200 personer var til stede
- 1. august: Klage på Kalvvatnan vindkraftverk i Nordland sendt

- 29. september: Innspill til [energilovforskriften](#)- kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg (NNV, WWF, SABIMA, Norsk Friluftsliv)
- 8. oktober: Siragrunnen i Rogaland, [befaring](#) med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
- 30 oktober: Møte med administrasjonen i OED om energimeldingen med SABIMA, DNT og WWF, der vi fremmet fem krav til fornybarsatsinga: kunnskapsløft, miljøkrav, helhetlig planlegging, modernisering av regelverket, fornybar må erstatte fossilt
- 16.oktober, generalsekretær holdt foredrag på Norges Energidager på Holmenkollen
- 10. desember: Møte med NVE-direktør Per Sanderud om Kalvvatnan og Siragrunnen vindkraftverk sammen med Norske reindriftsamers landsforbund, reinbeitedistriktene ved Kalvvatnan og fylkeslagene i Nordland, Nord-Trøndelag og Rogaland
- Jevnlige møter med SABIMA, DNT og WWF for å utarbeide felles strategi om nødvendige endringer i dagens fornybarpolitikk. SRN samarbeidet har i større grad konsentrert seg om vindkraft i 2014

På sommeren arrangerte de tre berørte reinbeitedistriktene i Binndal og Namsskogan sammen med Naturvernforbundet i begge fylker en svært vellykket samling ved Kalvvatnan som protest mot planene om et omfattende vindindustrianlegg. Her ble alliansen mellom næring og naturvern knyttet tettere, og det ble en god del medieoppmerksomhet i ettertid. Rett før jul kom innstillingen fra NVE til OED der de anbefaler at vår klage på konsesjonen til Kalvvatnan ikke tas til følge. Saken ligger nå til endelig behandling i OED og det blir politisk arbeid opp mot olje- og energiministeren framover mot sommeren.

I Rogaland var det befaring ved Siragrunnen i begynnelsen av oktober, og fylkesleder, daglig leder i Rogaland, generalsekretær og fagrådgiver deltok på befaringsen. Også her ble det god dialog og muligheter for videre samarbeid med bl.a. fiskerinæringen. Det er stor motstand lokalt og både fylkesmann, fiskeridirektoratet og riksantikvaren har fremmet innsigelse.

Fiskeri og oppdrett

Regjeringen jobber med en stortingsmelding om vekst i oppdrettsnæringen, og Naturvernforbundet har deltatt på innspillsmøtene både i Bodø og i Bergen.

Vi har deltatt på befaring av lukka oppdrettsanlegg og laksefelle i Etne, samt på innspillsmøte til Havbruksmeldinga. Vi har også vært aktive i mediene på saker rundt mulig MTB-økning og problematikken rundt lakselus og rømming.

Høsten 2014 døde Gunnar Album som har vært ansatt i Naturvernforbundet siden 1992. Gunnar har gjennom to tiår bygd opp organisasjonens kyst- og fiskeriarbeid og ledet Naturvernforbundets Barentshavkontor i Steigen. Globalt jobbet Gunnar utrettelig med bekjempelse av ulovlig fiske. Da tsunamien rammet i 2004, tok Gunnar initiativet til Kystaksjonen som reparerte båter og kanoer og hjalp mange tusen kystfiskere på Sri Lanka. I 2006 ble han og Kystaksjonen tildelt Fiskeridepartementets fyrårnpris for innsatsen. Gunnar har lært generasjoner av unge miljøvernere om økofilosofi, fiskeriforvaltning og solidaritet.

Gruver

Det har videre vært et tett samarbeid mellom sekretariatet, gruveutvalget og lokale aksjonsgrupper om arbeid mot fjorddeponi i Førdefjorden og Repparfjorden. Vi har gjort faglig og politisk arbeid samt medieutspill.

Det foregår et kontinuerlig arbeid for å prøve å hindre sjødeponi i Førdefjorden og Repparfjorden, gjennom politisk påvirkning, brev, mediearbeid og ulike arrangementer. Gruveutvalget har hatt møter omlag én gang i måneden.

Vi har et godt samarbeid med andre organisasjoner, og oppdatering i sakene har vært et fast innslag på de siste møtene i Villaksalliansen.

10. juni var vi med og arrangerte stortingsseminar om gruvedrift sammen med Venstre, SV, MDG og KrF. Gode fagfolk innledet om ulike aspekter, mellom anna alternativ til sjødeponi. Dessverre var det flere representanter fra gruveindustrien i salen enn det var politikere, men likevel et godt gjennomført arrangement.

20.–22. juni ble det arrangert stor folkefest for Repparfjorden i Kvalsund. Det nyoppstarta lokallaget i Vest-Finnmark gjorde sammen med nordområdekoordinator Geir Jørgensen en veldig god jobb med program og gjennomføring.

I vår og sommer har viking-seilbåten «Havelgen» vært og sett langs Norges kyst med budskapet «Nei til gruveavfall i sjø».

Skog

Vi har sammen med SABIMA avgitt høring på forslag til ny landbruksveiforskrift. Vi deltok på presentasjon av rapporten «Gjødsling av skog som klimatiltak» og vi avga sammen med SABIMA høringssvar på denne. Vi har skrevet avsnittet «Skogen – artsrik, mystisk og spektakulær» til Naturvernforbundet i Trøndelags jubileumsskrift. Det er skrevet noen klager på vedtak om tillatelse til bruk av fremmede treslag. Behovet for mer penger til skogvern har vært et hovedtema i Naturvernforbundets innspill til statsbudsjettet, og er også tatt med i innspill til grønn skattekommisjon og var tema i eget møte med mat- og landbruksminister. Det har vært et tett samarbeid med fylkeslag i Møre og Romsdal og lokallag i Vesterålen om bruk av fremmede arter til utplanting og det ble i september 2014 avholdt en samling i samarbeid mellom fylkeslaget i Nordland, lokallaget i Vesterålen, skogutvalget og sekretariatet med fokus på bl.a. sitkagran.

Vi har starta opp et samarbeidsprosjekt med Friends of the Earth i Tsjekkia om skogforvaltning og medvirkning i denne.

Dessverre fikk vi avslag på søknaden om midler til skogarbeid fra KLD, og det har vært vanskelig å finne finansiering til dette arbeidet.

Spare for å bevare

Også i 2014 har Naturvernforbundets klimaprojekt bidratt til at enda flere har erstattet oljefyrte anlegg og ildsteder med fornybare oppvarmingsløsninger og renset og fjernet sin oljetank. Vi har sammen med kommunene arrangert 9 informasjonsmøter med til sammen 815 deltakere. Nettsiden oljefri.no har i 2014 hatt over 50 000 besøk. Dette viser at siden fortsatt har en jevn økning, og at

2014 kan vise til det høyeste besøkstallet siden nettsiden ble lansert i 2010. Etter flere år med jevn stigning i antall innsendte forespørsler ble 2014 et markant bedre år med nesten dobling (96 prosent) fra 445 i 2013 til 871 i 2014.

I 2014 lanserte vi Oljefri i fem nye kommuner: Stavanger, Sandnes og Randaberg i Rogaland, Nøtterøy i Vestfold og Arendal på Sørlandet. Vi har også tatt flere steg for å gjøre prosjektet tilgjengelig i hele landet og har nå tilbyrdekning nesten over hele landet. Oljefri har ellers registrert 59 medieoppslag på trykk, nett, radio og TV, høyeste tall for et år siden prosjektets oppstart i 2008. Flere av sakene har dessuten vært på nasjonale medier, som NRK og TV2, mens noen av oppslagene har vært på trykt i godt over 50 lokalaviser rundt om i landet.

Borettslag og sameier: Vi har i flere år jobbet opp mot borettslag og sameier med vårt Oljefri-prosjekt. Vi ser at det for mange borettslag er vanskelig å få gjort oppgradering, rehabilitering og energibesparende tiltak fordi en ikke blir enige om fordeling av kostnadene. Vi har gjort en kartleggingsjobb for å se på holdningene til dette og deltatt i et forskningsprosjekt sammen med bl.a. Sintef Byggforsk, NBBL og TOBB.

Energismart: Det europeiske samarbeidsprosjektet TopTen har fortsatt vært et viktig arbeid for Naturvernforbundet. Etter fjorårets lansering av nettsiden med navnet www.energismart.no, har vi opplevd en stor økning i trafikken på sidene og flere henvendelser fra forbrukere og medier. Målet med siden er å gi forbrukere tips til energisparing og atferdsendringer som fører til reduksjon i energiforbruket. TopTen-samarbeidet har som mål å gi forbruker oversikt over de mest energieffektive produktene innenfor de mest strømintensive produktene i hjemmet. I Norge har vi hatt fokus på at butikker og grossister tar inn de mest energieffektive produktene som er på markedet, som til nå har vist seg vanskelig. Sammen med de 19 partnerne i prosjektet følger Naturvernforbundet også de politiske prosessene rundt EUs Eco-design-direktiv.

Kampanje om riktig vedfyring: I 2014 gjennomførte vi kampanjen Riktig vedfyring sammen med Feiermesternes Landsforening, Miljødirektoratet, Norsk Ved og Norsk Varme. Samarbeidspartnerne har gitt ut en brosjyre og video om hvordan en skal tenne opp riktig, samt tips om mest miljøvennlig oppvarming. Vi har også laget nettsiden www.riktigvedfyring.no samt gjort en del medieoppslag. Det er også gjennomført lokale kampanjer i Bergen og Asker.

Redusert klimagassutslipp

Klimavalgalliansen og «Broen til framtiden»: Naturvernforbundet deltok i Klimavalg 2013, en partipolitisk uavhengig allianse som mobiliserte for å få klimautfordringen høyere opp på dagsordenen før stortingsvalget. Dette arbeidet er i 2014 videreført som Klimavalgalliansen hvor Naturvernforbundet har vært aktive. Nå jobbes det fram mot lokalvalget i 2015. Sammen med andre miljøorganisasjoner, fagbevegelse og kirke ble konferansen «Broen til framtiden» arrangert i februar 2014 for å vise hvor viktig det er med omstilling fra oljealderen til en satsing på framtidens løsninger. Dette alliansearbeidet har bidratt til å løfte klimasaken i flere sammenhenger. Som en del av arbeidet med en ny konferanse i 2015 har vi startet en innsamling av underskrifter for å bremse norsk oljeutvinning og satse på klimajobber.

Klimaambassadører: Naturvernforbundet og Natur og Ungdom samarbeider om å rekruttere unge studenter til å holde foredrag på skoler og for andre. I 2014 har vi holdt to kurs for 22 nye klimaambassadører. Vi har holdt over 200 foredrag for over 6000 personer. Responsen fra lærere og elever er veldig positiv.

Politisk arbeid for energieffektivisering: Naturvernforbundet har sammen med andre miljøorganisasjoner og bransjeorganisasjoner arbeidet for en satsing på energieffektivisering i byggsektoren. Vi har bl.a. presset på for bedre støtteordninger for de som vil gjennomføre energitiltak. Regjeringen lovet å innføre et skattefradrag for ENØK-tiltak i statsbudsjettet. Inntil videre har de utvidet støtteordningen til Enova, som Naturvernforbundet har vært med å påvirke.

Framtidens byer

I 2014 har vi hatt fokus på areal- og transportplaner regionalt, ikke minst på Østlandet. Ny regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus har vært en viktig sak, og vi har satt søkelyset på miljøriktig areal- og transportplanlegging også andre steder, bl.a. i Grenland, med et eget jubileumsarrangement om bybane. Vi avholdt også et internt seminar om lokalt energi- og miljøarbeid, der areal- og transportplanlegging inngikk som en viktig del. Vi har også hatt utspill om «togkonkurransen», der vi ber staten prioritere jernbanesatsing i regioner som gjennom sine virkemidler fører en areal- og transportpolitikk som bygger opp om jernbanen og begrenser bilbruken.

Vi har også engasjert oss i infrastrukturprosjekter med potensielt store negative konsekvenser for natur, miljø og klima. E 16 og Ringeriksbanen og ny Oslofjord-kryssing er blant de største sakene, foruten et stort arbeid som utføres av lokallaget i Kristiansand mot ny motorveg (ringveg) forbi byen. Utbygging av veg og bane har også vært et viktig tema i vårt arbeid med statsbudsjettet for 2015, der vi har vært særlig opptatt av å vri bevilgningene fra motorvegutbygging til jernbane, særlig økt vedlikeholdsinnsetning. Vi har også deltatt i referansegruppa for ny Nasjonal transportplan 2018–2027. Naturvernforbundet har også utført sekretariatsoppgaver for Jernbanealliansen, som Naturvernforbundet er en del av (sammen med bl.a. NHO og LO), der bl.a. arbeidet for å få mer gods på jernbane står sentralt.

Naturvernforbundet har også bidratt til debatt om biodrivstoff, særlig relatert til utspill fra bl.a. luftfartsbransjen om produksjon av biodrivstoff fra norsk skog til bruk i luftfarten, noe som kan være problematisk av både natur- og klimahensyn. I tillegg har vi fortsatt vårt fokus på å hindre videre utbygging av de store flyplassene, som har store klimakonsekvenser.

Naturvernforbundet Hordaland har videreført sitt elsykkelprosjekt «Prøvekjøre», som gjør at flere får øynene opp for elsykkel som alternativ til bil.

3) Internasjonalt prosjektarbeid

I 2014 har Naturvernforbundet videreført det internasjonale arbeidet i tråd med internasjonal strategi 2011-2020 som ble vedtatt av Landsstyret i februar 2011. En viktig del av Naturvernforbundets internasjonale arbeid er å bidra til å styrke miljøbevegelsen gjennom prosjektsamarbeid om energi og klima med partnere i 15 land i øst og sør. Vi ser at våre partnere blir stadig sterkere aktører nasjonalt. Mange av våre partnerland har begrenset politisk rom for det sivile samfunn, likevel deltar de fleste av våre partnere i viktige prosesser med bidrag til utvikling av bedre miljøpolitikk på nasjonalt nivå. I tillegg har vi alene og i samarbeid med andre organisasjoner deltatt i en rekke internasjonale prosesser.

Vi har videreført arbeidet med de to programmene «ren energi» og «Oilwatch i Afrika» med støtte fra NORAD. Ren energi arbeidet omfatter partnerorganisasjoner i Mosambik, Togo og Nigeria, samt støtte til nettverkene Young Volunteers for the Environment (JVE). Oilwatch inkluderer Nigeria og Oilwatch partnere i Uganda, Ghana og Sør Afrika. Gjennom flere år har vi samarbeidet med miljøbevegelse i Nigeria og berørte lokalsamfunn om opprydning og erstatning etter et større oljeutslipp i Bodo i 2008. Sammen har vi nå fått Shell til å vedta opprydning av utslippet og bønder og fiskere har til sammen mottatt nesten 700 mill. kroner i erstatning. I Uganda har vår samarbeidspartner NAPE fått gjennomslag i arbeidet mot oljeutvinning i et viktig fiskeriområde i Lake Albert.

Vi har videreført samarbeidsprosjekt med Regnskogfondet, der vi følger bruken av de norske regnskogsmilliardene samt arbeider opp mot klimaforhandlingene.

Med støtte fra Utenriksdepartementet har vi videreført arbeid med energi, klima og utdanning i de tidligere landene i Sovjetunionen. Gjennom skoleprosjektet SPARE har om lag 300 000 elever lært om klimaproblemene og hvordan riktig energibruk kan bidra til å løse dem. På skolene har praktiske energitiltak gjort skolehverdagen bedre for mange tusen elever. En egen guide er utarbeidet for å vise hvordan innemiljøet kan forbedres, samtidig som energiforbruket reduseres. Vi har jobbet med politisk påvirkningsarbeid mot den nye tollunionen mellom Kazakhstan, Hviterussland og Russland, og for at miljøhensyn blir inkorporert som grunnlag for unionen. I Hviterussland har våre partnere reist landet rundt med en mobil utstilling om energieffektiviseringstiltak og har fått stor respons.

Russland er fortsatt et av Naturvernforbundets viktigste samarbeidsland med RSEU, Russlands største nettverk av demokratiske miljøorganisasjoner som hovedpartner. I 2014 har forholdet for miljøorganisasjoner blitt stadig vanskeligere med stadige kontroller og trusler om å bli stemplet som fremmede agenter. Vi har også videreført arbeidet for å stenge ned de eldste atomreaktorene ved Kola og Leningrad atomkraftverk, et arbeid som finansieres over atomhandlingsplanen. Det utgitt en egen rapport for å oppsummere resultatene av dette prosjektet gjennom ti år. Andre prosjekter tar for seg energieffektivisering, havmiljø, bevaring av naturverdier og miljøundervisning.

Utvekslingen gjennom Fredskorpset har fortsatt i 2014 med partnere i Nepal, Mosambik, Tanzania, og Kenya. Naturvernforbundet har sendt deltakere til Mosambik og Kenya, mens vi har hatt deltakere fra Kenya og Mosambik på vårt kontor i Oslo. Utvekslingen er et viktig bidrag til å styrke organisasjonene og partnerskapet.

Naturvernforbundet har i 2014 deltatt på årsmøte i Friends of the Earth (FOE) og samarbeidet med FOE om å inkludere RSEU som nytt medlem i Russland.

Våre partnere i Hviterussland har gjennomført en omfattende turne med en stor utstilling om energieffektivisering i bygg. I tillegg jobber de med tre pilotkommuner om etablering av energi- og klimaplaner.

Evaluering av “ren energi i Afrika” programmet

Teamets hovedfunn

- Partnerne har gjort store framskritt når det gjelder å sikre at berørte lokalsamfunn deltar i miljøkonsekvensutredninger før inngrep og i undersøkelser etter oljeutslipp. Dette gjør at de står sterkere overfor både myndigheter og oljeselskaper og det skjeve styrkeforholdet blir noe utjevnet.
- Partnerne har sørget for å gi opplæring av berørte lokalsamfunn og lagt til rette for at de kan rapportere raskt og presist om nye oljeutslipp, slik at dette blir kjent for allmenheten.
- Partnerne utnytter ikke på langt nær potensialet for å arbeide med kampanjer og annen form for påvirkning av beslutninger på et overnasjonalt nivå.
- Utveksling av kunnskap og erfaringer skjer i begrenset grad. Dette gjelder mellom berørte lokalsamfunn og mellom medlemsorganisasjoner.

Våre vurderinger

- Rapporten gir en god analyse av programmet og er nyttig for å justere arbeidet for de to siste årene i planperioden.

Teamet har generelt sett hatt en velvillig innstilling til aktørene i programmet og kunne ha vært mer problematiserende, særlig når det gjelder hvordan partnerne fungerer som et regionalt nettverk og forholdet mellom Naturvernforbundet og nettverket.

Evaluering av “Oilwatch Afrika”-programmet

Teamets hovedfunn

- Partnerne har gjort store framskritt når det gjelder å sikre at berørte lokalsamfunn deltar i miljøkonsekvensutredninger før inngrep og i undersøkelser etter oljeutslipp. Dette gjør at de

står sterkere overfor både myndigheter og oljeselskaper og det skjeve styrkeforholdet blir noe utjevnet.

- Partnerne har sørget for å gi opplæring av berørte lokalsamfunn og lagt til rette for at de kan rapportere raskt og presist om nye oljeutslipp, slik at dette blir kjent for allmenheten.
- Partnerne utnytter ikke på langt nær potensialet for å arbeide med kampanjer og annen form for påvirkning av beslutninger på et overnasjonalt nivå.
- Utveksling av kunnskap og erfaringer skjer i begrenset grad. Dette gjelder mellom berørte lokalsamfunn og mellom medlemsorganisasjoner.

Våre vurderinger

- Rapporten gir en god analyse av programmet og er nyttig for å justere arbeidet for de to siste årene i planperioden.
- Teamet har generelt sett hatt en velvillig innstilling til aktørene i programmet og kunne ha vært mer problematiserende, særlig når det gjelder hvordan partnerne fungerer som et regionalt nettverk og forholdet mellom Naturvernforbundet og nettverket.

4) Kommunikasjon

Arbeid etter ny kommunikasjonsstrategi

I 2014 begynte Naturvernforbundet å jobbe etter ny langsiktig kommunikasjonsstrategi som ble utarbeidet i 2013, basert på en omgivelsesanalyse av organisasjonen og de kommunikasjonsutfordringene den har.

Hovedmålet for Naturvernforbundets nye kommunikasjonsstrategi er å bidra til medlemsvekst, økt engasjement og gjennomslag for Naturvernforbundets politikk, i tillegg til å bygge omdømmet. Den nye kommunikasjonsstrategien viser hvilken retning og mål Naturvernforbundet skal ha for vårt kommunikasjonsarbeid. Den beskriver strategiske grep for hvordan Naturvernforbundet gjennom riktig og planlagt kommunikasjon skal oppfylle de mål som er nedfelt i arbeidsprogrammets hovedsatsingsområder og strategiske arbeidsområder, og hvordan løse utfordringer. I bunnen ligger Naturvernforbundets hovedbudskap:

Naturvernforbundet er Norges ledende natur- og miljøvernorganisasjon.

Vi er eldst, størst, demokratisk oppbygd og landsdekkende.

Naturvernforbundet arbeider for å beskytte naturen og bekjempe klimaendringene, for å sikre en levende natur og livsgrunnlaget for framtidens generasjoner. For å oppnå dette målet engasjerer Naturvernforbundet seg for natur og miljø både lokalt og globalt.

I 2014 har naturligvis kommunikasjon rundt hundreårsjubileet hatt størst fokus, og jubileet har også gitt oss en unik mulighet til å naturlig trekke fram våre seire og å framstå som et vinnerlag. I tillegg har vi i denne sammenhengen passet på å vise at Naturvernforbundet er en organisasjon som gjør ting, ved å passe på å synliggjøre våre aktiviteter i egne kanaler. Dette bygger kunnskap om Naturvernforbundet som organisasjon. Vi har kombinert naturglede som tema inn i kommunikasjonsarbeidet rundt jubileet der dette har passet.

For å få mobilisert folk, få flere medlemmer og nå ut til en bredere forsamling, samt oppnå konkrete endringer i politikk eller næringsliv, forsøker vi å dreie kommunikasjonen vår mot en mer positiv vinkling som skaper engasjement for de endringer vi ønsker der dette er mulig. Hver gang vi sier nei til noe, kan vi også si ja til noe.

I kommunikasjonsarbeidet vårt forsøker vi også å ha fokus på å framstå som mer løsningsorienterte. Der det finnes alternative løsninger skal disse synliggjøres. Og videre passe på å tilby handlingsalternativ utover ren informasjon til folk.

Vår argumentasjon er ofte politikkpreget, og blir ofte for teknisk (mye fagterminologi/tunge begreper), uten tydelige konsekvenser for folk, og mangler alternativer. Det blir da vanskelig for folk flest å få øye på selve konflikten/kjernen av problemet, og å forstå problemet. Derfor har vi i 2014 fokusert på å kommunisere mer folkelig, engasjerende og direkte, og bruke bilder, illustrasjoner og kart for å forenkle vanskelig og tungt stoff. Og på å tydeliggjøre selve kjerneproblemet, peke på konsekvensene og sammenhenger for folk.

Implementering av kommunikasjonsstrategien

Hele organisasjonen var involvert i utviklingen av kommunikasjonsplanen i 2013. Ferdig full- og kortversjon av kommunikasjonsstrategien er presentert og gjennomgått for ledergruppa, og for de ansatte på 3 ansattmøter. De viktigste strategiske grepene ble en periode implementert i de

ukentlige mediemøterefelatene som huskeliste. De ansatte har tatt i bruk flere av de viktigste kommunikasjonstiltakene i sitt arbeid.

Ferdig full- og kortversjon av kommunikasjonsstrategien er også presentert og gjennomgått med de styrende organer, med oppfordring til å diskutere kommunikasjonstiltak i sine fylkeslag, og den er sendt ut til alle lag/tillitsvalgte med oppfordring om å se på hvilke tiltak man kan ta tak i lokalt av de viktigste strategiske grepene i kortversjonen. Vi hører tillitsvalgte snakker om de viktigste strategiske grepene for å bygge omdømme. Arbeidsprogram komiteen har tatt inn de viktigste kommunikasjonsmålene i sitt utkast til nytt arbeidsprogram for 2016-2017.

Vi vil fortsette å jobbe videre med tiltakene i kommunikasjonsstrategien i tiden framover.

Magasinet Natur & miljø

I 2014 ble det gitt ut fem nummer av medlemsmagasinet Natur & miljø. To på 40 sider, to på 48 sider og jubileumsnummeret på 100 sider. I vårhalvåret var bemanningen stabil, med redaktør og én journalist. I høsthalvåret har bemanningssituasjonen vært ekstremt krevende. Journalist Tor Bjarne Christensen har hatt velferdspolis siden midten av august, og er i skrivende stund ikke tilbake. Nr. 4 ble produsert kun av redaktør, mens det ble leid inn vikar (Ole Gunnar Onsøien) til produksjonen av nr. 5. Normal bemanningssituasjon ventes i løpet av høsthalvåret 2015. 87,9% av Natur & miljø's saker var relatert til et satsingsområde i Naturvernforbundets arbeidsprogram. I denne oversikten har vi holdt jubileumsnummeret, som i sin helhet var en av storsatsingene i hovedsatsingsområde 1, jubileet, utenfor. 33% av siterte kilder er kvinner, en liten økning fra 2013. 36% av siterte kilder er fra Naturvernforbundet.

61,5% av bildene i Natur & miljø inneholder mennesker. Dette er en kraftig økning fra tidligere år, og en bevisst satsing fra redaksjonen. Kvinneandelen er på 45,7%, nærmest uendret fra 2013 (46,7%), men forbedret fra 2012 (42,6%), 2011 (30,7%) og 2010 (23,4%). Dette skjer til tross for at jubileumsstoffet inneholder flest menn på bildene, da de aller fleste sentrale tillitsvalgte gjennom 100 år har vært menn, og vi fikk jubileumshilsninger fra eksterne aktører der broparten var menn.

Natur & miljø's godkjente opplag for 2013/14 er på 17 561 eksemplarer, opp fra 16 636 i 2012/13. Økningen skyldes medlemsvekst og gratisdistribusjon av jubileumsnummeret.

I tillegg til å produsere og utgi Natur & miljø bidrar redaksjonen på mange av Naturvernforbundets prosjekter og aktiviteter. Eksempler fra 2014 er vindkraftbrosjyren «I vinden», Naturvernforbundets bildearkiv, rapporten «Opening closed rooms», jubileumsannonse «Tar du naturen for gitt?», klistremerket «Uadressert reklame? Nei takk!», nettannonse til friluftsmessen, fotoansvar på flere arrangementer, design og layout til brosjyren «Klimakonsekvenser av prioriteringer på banenettet», layout på sommerbrev, foredrag om Naturvernforbundets historie, arbeidet med jubileumsbok og historiebok, jubileumsutstillingen, Naturkalenderen 2015, jubileumsfotokonkurranse, dekning av klimaforhandlinger og produksjon av stoff til Miljøagentrapporten.

Redaksjonen har i 2014 bygd opp et arkiv med alle tidligere utgitte nummer av Natur & miljø, Natur & miljø Bulletin, Miljøjournalen og Norsk Natur. Disse ligger nå fritt tilgjengelig på nettet.

Naturvernforbundet på nett

I 2014 fikk Naturvernforbundets nettsider nytt utseende, og gikk over til responsivt design, som gjør at sidene tilpasser seg alle enheter. Det var på høy tid, for vi har de siste årene sett at stadig flere besøkende kommer fra håndholdte enheter (mobil og nettbrett).

Som det har gjort de sist årene økte antallet unike visninger også fra 2013 til 2014 – denne gangen med nesten 19 prosent, til 367 066 visninger. Mens antallet unike brukere har økt enda mer, med nesten 29 prosent.

De mest besøkte sidene er det enkeltartikler med stor spredning i sosiale medier eller via søkemotorer. Saken om mikroplast hadde nesten halvparten av de drøye tolv tusen besøkende innom i løpet av en enkelt dag, hvor de kom via en særdeles populær sak på facebook-sidene våre. For første gang ser vi at selve forsida på nettstedet har hatt en nedgang – likevel har det totale besøket hatt en god økning.

Topp 10 – våre best besøkte sider i 2014		
Side	besøk 2013	besøk 2014
1. Forsiden	84932	74523
2. Lær deg å kjenne igjen vårfuglene	37859	49223
3. Oslo og Akershus	10606	13669
4. Mikroplast	0	12616
5. Om Naturvernforbundet	11015	11325
6. Kontakt	10872	10714
7. Konsekvenser av global oppvarming	5014	8497
8. Miljøvern i Nigeria (engelsk side)	1837	7214
9. Miljøvern i Russland (engelsk side)	4041	6661
10. Sekretariatet	7543	5653

Blant de viktigste målene med omleggingen var at det skulle bli lettere og mer tydelig å bli medlem i Naturvernforbundet, noe tallene klart viser at ble oppnådd – det var en økning på hele 47 prosent fra 2013 til 2014. Vi har også hatt en pen økning i medlemmer i 2014, hvor nettsidene er største kanal for innmelding.

2014 ga en økning i både nye og returnerende besøkende, men økningen av de som ikke har vært innom nettstedet tidligere var særlig markant. I 2013 var i overkant av 60 prosent nye besøkende, mens den i 2014 var nærmere 70 prosent. Disse tallene har vært ganske stabile de siste årene, men økningen som har kommet det siste året har vært større enn tidligere.

Søkemotorer er fremdeles det som bringer klart flest til nettsida. Nesten 70 prosent av trafikken til naturvernforbundet.no kommer fra søkemotorer, mens henvisninger og lenker fra sosiale medier er det som øker klart mest – med hele 200 prosent fra 2013 til 2014.

I 2014 hadde – som de aller fleste andre nettsteder, naturvernforbundet.no en veldig økning i bruk av nettstedet på telefon og nettbrett. Mobilbruken ble mer enn doblet fra 2013 til 2014, mens bruken av nettbrett økte med over 60 prosent. Fra desktop var økningen på en drøy prosent, så vi kan bare anta at økningen de kommende årene vil komme på håndholdte enheter. Fordelingen mellom desktop og håndholdte enheter var i 2014 på 70 / 30 i favør desktop, mens den i 2013 var på 80 / 20.

Den mest markante økningen til nettsidene har likevel kommet via sosiale medier, hvor facebook på mobiltelefon nå er det vi får flest henvisninger fra – flere enn fra desktop. Henvisningene fra facebook har økt med 60 prosent (300 prosent økning året før). Samtidig som vi får stadig flere følgere på facebook-sidene våre, ser vi at dette blir en stadig viktigere kanal for oss.

Sosiale medier

I løpet av de siste årene har sosiale medier blitt en stadig viktigere kanal for å nå ut med budskapet vårt. Ved utgangen av 2012 hadde Naturvernforbundet i underkant av 3.000 følgere på Facebook, mens vi ved utgangen av 2014 hadde rundt 16.500. På to år har vi mer enn femdoblet antallet følgere, og hatt en bevisst satsning og læring rundt hvilke saker vi legger ut og hvordan vi tilpasser budskapet i sosiale medier. Økningen i antall følger skyldes en videreføring av det gode arbeidet som er gjort på sosiale medier det siste året, og en mye strengere praksis på hva som legges ut og hvordan det presenteres for å øke respons og engasjement fra følgerne.

Facebooksiden har blitt en mer aktiv kanal for dialog med medlemmer og generelt miljøinteresse, og utgjør nå en av de viktigste kanalene for å nå ut med informasjon – egen eller andres som vi tenker kan være relevant. Arbeidet med sosiale medier har i lang tid vært inne i en god fase, og vi vil fortsette arbeidet med å øke antallet følgere.

Med oppkjøpet av Grønn Hverdag (sammen med Framtiden i Våre Hender) kom facebook-sida deres med i konkursboet, med rundt 30 000 følgere. Den har også vært en viktig kilde til å nå ut med forbrukerrelaterte saker. Vi ser også at aktivitetsnivået på Grønn Hverdags facebooksider til tider er svært høyt, og at det er svært god kanal for å nå ut med forbruksrettede miljøraker til et engasjert publikum.

På twitter har vi økt fra rundt 6000 ved slutten av 2013 til 8500 i desember 2014. Twitter bruker vi mest til å legge ut lenker til egne saker, og til å snakke direkte til politikere og journalister. Vi har i løpet av året også gjennomført flere kurs for organisasjonen for å få flere fagrådgivere til å bruke twitter, slik at de selv kan være med i diskusjonen med andre premissleverandører på sine fagfelt. Dette fordi enkeltpersoner ofte har mer troverdighet enn organisasjoner på Twitter. Hovedstrategien er å bygge opp politisk ledelse og hovedfagrådgivere som aktive deltakere på sosiale medier. Mange har tatt det i bruk, og vi ser at vi har flere som deltar aktivt i ordskiftet på twitter i 2014 enn vi har hatt tidligere.

I 2014 registrerte vi Naturvernforbundet på instagram til miljøfestivalen. Vi har nå rundt 400 følgere, og har prøvd å bruke det litt i kampanjer, men ennå ikke utmeislet en strategi for hvilke saker og områder det er naturlig å benytte det. Vi ser absolutt potensialet i å være der, men inntil videre er det andre kanaler som har vært mer brukt.

Naturvernforbundet i mediene – rene tall

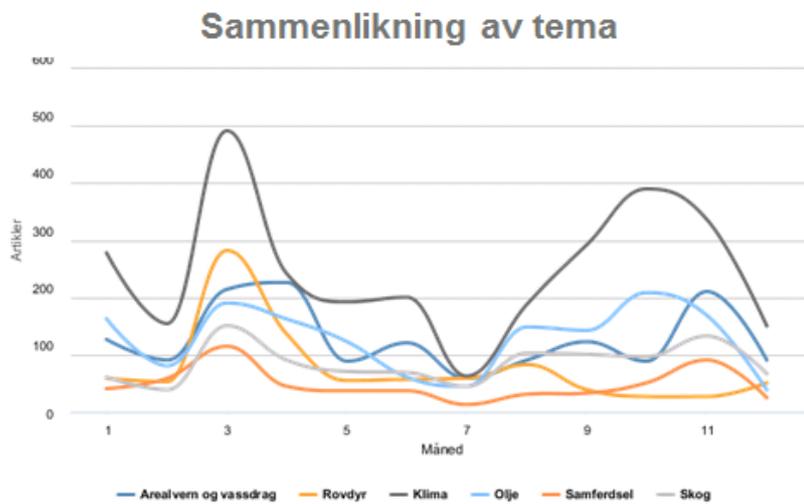
I perioden løpet av 2014 var Naturvernforbundet nevnt i totalt 7620 artikler (totalsum minus treff på vår egen hjemmeside naturvernforbundet.no: 158 artikler). Dette er en liten nedgang for første gang på mange år. Det vil si at vi er nevnt i 635 artikler i måneden, og rundt 21 artikler hver eneste dag. I disse tallene ligger det nesten bare trykte medier og nettmedier, siden oppslag i etermedier er vanskelig å måle nøyaktig. Når det gjelder antall potensielle lesere så har Retriever utviklet et verktøy for å måle dette – og det viser at vi har nådd flere lesere i 2014 enn året før, til tross for færre treff i antallet artikler.

Over hele landet

De aller fleste sakene hvor Naturvernforbundet er presentert i mediene, er i lokalmediene. Det gjelder for nesten fem av seks saker. Rikspresse står for 12 prosent og regionavis for 8. Nordland, Akershus, Hordaland og Møre og Romsdal er de fylkene hvor vi er størst. Dette er mye det samme som tidligere år, og kan ha en sammenheng med mange kommuner (og dermed også lokalaviser) i de aktuelle fylkene, samtidig som vi har mange aktive og dyktige lokallag der. De fleste talspersonene finner vi også rundt om i landet, og ikke nødvendigvis sentralt. Dersom vi ser på talspersoner fra sentralledet så er de nevnt i rundt 37 prosent av presseklippene, mens andre personer i organisasjonen står for de resterende 63 prosentene. Selv om tallene ikke gir noen garanti for at resten av sakene kommer fra fylkes- og lokallag, gir det en god indikasjon på at Naturvernforbundet er representert i mediene med tillitsvalgte og medlemmer over hele landet, og med et bredt spekter av talspersoner.

Bredt utvalg av saker

Ser vi på fordelingen av saker Naturvernforbundet er i mediene med, er det god spredning mellom flere temaer. Selv om vi ser at klima og naturmangfold, som vi jobber mest med, også er de sakene hvor vi mest representert i mediene. Dette stemmer også med funn fra de siste årene. Fra tidligere år har den store bolken som heter Naturmangfold blitt delt opp, for å synliggjøre de mange temaene vi jobber under paraplyen naturmangfold – i areal / vassdrag og rovdyr. (Denne figuren har også noen svakheter, ved at enkelte artikler har de samme søkeordene og derfor kan vises flere steder – dette er nok særlig overlappende når det gjelder olje og klima.) De klassiske naturvernsakene har høy prioritet i organisasjonen, både sentralt og ute i lokallagene, og er noe vi får mye pressedeckning på. En annen grunn til at naturvernsaker når så høyt opp, er at vi svært ofte er i mediene når det gjelder saker om rovdyr, og at disse sakene når ut til svært mange medier. Ofte er det lettere å komme på med klimasaker enn naturvernsaker, noe vi også ser for 2014, men det at det finnes såpass mange saker med rovdyr og arealvern / vassdrag, synliggjør at det gjøres et godt arbeid på disse områdene over hele landet.

Her er det nok en god del saker som kommer dobbelt – noe særlig klima drar nytte av.

Figur 1 - Sammenlikning av tema 1.1.2014-31.12.2014

5) Økonomi og administrasjon

Naturvernforbundets sekretariat holder til i Mariboegs gate 8 etter flytting fra Grensen 9 B i juni 2013. Miljøhuset har blitt et populært sted for større møter og samlinger, og sammen med våre naboer Regnskogsfondet, Utviklingsfondet, TKG og Miljøagentene leier vi ofte ut det store møterommet med plass til nærmere 100 personer.

Sekretariatet kjører lønn og gir administrativ arbeidsgiverstøtte til flere fylkes- og lokallag, samt at det gjøres lønnskjøring for flere FNF-koordinatorer. I 2014 har Naturvernforbundet også tatt over total ansvaret for økonomi og lønn for Miljøagentene.

Abelia ble valgt som ny arbeidsgiverorganisasjon etter flere år som medlem av Virke. Hovedårsaken til byttet var en endring fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning for de ansatte. Høsten 2014 fikk vi god hjelp av Kjeller Forsikringsmegling til en omfattende runde for å endre pensjonsordning. Vi hadde egne møter med 5 forskjellige pensjonsleverandører der fokus var på muligheten for å ha en fossilfri pensjonsordning. Til slutt ble DNB Miljøinvest valgt som utgangspunkt for den nye ordningen. Ansatte født før 1958 fikk muligheten til å bli stående i den gamle ordningen i KLP.

I 2014 har vi etablert oss i Mariboegs gate med et nytt system trådløst serversystem som gir bedre tilgang til server, programvare og økonomisystem både innenfor og utenfor huset. Dette inkluderer en endring til trådløs bedrift, hvor alle ansatte er tilgjengelig på mobil og i tillegg har vi de siste par årene byttet stasjonære PC-er med bærbare, for å gi oss mer fleksibilitet til å benytte de nye systemene.

I 2014 har Naturvernforbundet videreutviklet og styrket systemene for økonomisk kontroll og oppfølging som har vært fokus de siste par årene. I 2014 har alle prosjektansvarlige også fått direkte tilgang fra økonomisystemet til sine rapporter inkludert budsjetter som gir dem bedre kontroll helt ned på konto- og prosjektnivå. Vi har brukt tid på opplæring i systemene, men ser at opplæring er en kontinuerlig oppgave og vil bruke tid våren 2015 å styrke prosjektarbeidet fra økonomi til ferdigstilling av prosjektet. Selv om vi ser at noen prosjekter trenger mer oppfølging har innføringen av nye systemer bidratt til å kutte ned på revisjonstidsbruken, gitt bedre tidsriktig rapportering til donorer og har gitt bedre økonomisk styring.

I 2014 har vi sett at nye systemer også gir en ekstra kostnad, og vi vil se på kostnadsbesparelser i 2015 slik at administrasjon- og felleskostnader kan reduseres noe. Felleskostnader blir viderefakturert til alle prosjekter for å synliggjøre de reelle kostnadene ved prosjektet.

Vedlegg 1: Styrende organer

Sentralstyret

Sentralstyret har i 2014 bestått av Lars Haltbrekken (leder), Ellen Munden Paalgard (nestleder), Ingeborg Gjærum, Mads Løkeland, Ingar Flatlandsmo og Eirin Hivand Haneberg. Varamedlemmer har vært Gunnar Reinholdtsen, Kjell Fredrik Løvold, Mari Winsents og Bernt Bull. Arnstein Vestre har møtt for Natur og Ungdom med fulle møterettigheter. De ansatte har vært representert med møte- tale- og forslagsrett ved Kjersti Album og Eivind Trædal. I tillegg har generalsekretær møtt.

Sentralstyret har hatt 5 fysiske møter i 2014, i tillegg har sentralstyret hatt 2 formelle og 11 uformelle telefonmøter.

Landsstyret

Landsstyret har hatt 4 møter i 2014.

Følgende representanter satt i landsstyret i 2014.

Fylke/organisasjon	Fast	Vara
Aust-Agder	Jorunn Årstøl Stålsett	
Buskerud	Roar Carlsen	Wenche Johansen
Finnmark	Lotte H Ruge	Svein Lund
Hedmark	Hege Sjølie	Gjermund Gjestvang
Hordaland	Synnøve Kvamme	
Møre og Romsdal	Øystein Solevåg	Gunn N. Morstøl
Nordland	Erling Solvang	Brita Grøneng
Nord-Trøndelag	Kjell M. Derås	Ellen Andersson
Oppland	Paul Lindviksmoen	Monica Rønning
Oslo og Akershus	Gert-Fredrik Malt	Helen Svensson
Rogaland	Marius Harlem	Anne Elisabeth Carlsen
Sogn og Fjordane	Ove Eliassen	Marit Vøien Nes
Sør-Trøndelag	Steinar Nygaard	Ingeborg Briseid Kraft
Telemark	Tormod Svartdal	Sigrid Dahl
Troms	Ragnhild Sandøy	Rolf Egil Haugerud
Vest-Agder	Peder Johan Pedersen	Veslemøy Johnsen
Vestfold	Øyvind Johnsen	Lone Charlotte Haugland
Østfold	Trine Strømme	Kristin Kaasa
Natur og Ungdom	Arnstein Vestre	Olav Aga
Natur og Ungdom	Andrea Sofie Aasvang	Ingrid Skjoldvær
Miljøagentene	Emilie Bersaas	
Regnskogfondet	Nils Hermann Ranum	Yngve Kristiansen
Ansatte	Kjersti Album	Eivind Trædal

Vedlegg 2: Verv og representasjon i 2014

Hva	Type verv	Innehaver
Styringsgruppe Forum for natur og friluftsliv (FNF)	Medlem	Erling Solvang Nordland
Arbeidsutvalget for Forum for natur- og friluftsliv Troms	Medlem	Anne Kari Eliassen Troms
Forum for natur- og friluftsliv i Finnmark	Leder samarbeidsutvalget	Gunnar Reinholdtsen Finnmark
Referansegruppa, Universitetet i Tromsøs prosjekt: "Fjellrev i Finnmark»	Medlem	Vigdis Siri Finnmark
Rådgivende utvalg for Hallingskarvet Nasjonalpark	Medlem	Per Furuseth Buskerud
Forum for natur- og friluftsliv i Oppland	Komiteemedlem	Paul Lindviksmoen Oppland
Festivalen "Friluftsliv for alle" og konferansen Avfall	Koordinator	Ole Morten Fossli Oppland
Arbeidsutvalget i Forum for Natur og Friluftsliv i Hordaland (FNF)	Leder av arbeidsutvalget	Nils Tore Skogland Hordaland
Rådgivende utvalg for Stølsheimen landskapsvernområde	Medlem	Lars Hole Hordaland
Rådgivende utvalg for Nærøyfjorden landskapsvernområde	Medlem	Torill Refsdal Aase Hordaland
Stiftelsen Loofts gave	Styremedlem	Nils Tore Skogland Hordaland
Styret i Energiforum (et samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Norges Handelshøyskole, Bergen kommune, Hordaland Fylkeskommune, BKK, Bergen Energi og Naturvernforbundet Hordaland)	Styremedlem	Nils Tore Skogland Hordaland
Rådgivende sykkelgruppe for Bergensprogrammet	Medlem	Lars Hole og Nils Tore Skogland
Markarådet (opprettet av Miljøverndepartementet for å gi råd om forvaltningen av Marka)	Fast medlem	Knut Frigaard Oslo og Akershus, NOA
Kragerø Miljøforum	Møterett	Per-Erik Schulze Telemark
Kragerø Fairtradeforum (med kommunen og deler av handelsstanden)	Møterett	Per-Erik Schulze Telemark
Forum for natur- og friluftsliv i Sør-Trøndelag	Leder av arbeidsutvalget	Erik Brenna Sør-Trøndelag
Rovviltnemndmøtene i forvaltningsregion 6 (Midt-Norge)	Observatør	Erik Brenna, Sør-Trøndelag
Kontaktutvalg for rovviltforvaltning	Medlem	Arnodd Håpnes
Konseptvalgutredning for trafikkløsning i Tønsbergregionen	Medlem samarbeidsgruppe	Hans Ivar Nesse Vestfold
Konseptvalgutredning for vei og jernbane over Oslofjorden	Medlem samarbeidsgruppe	Øyvind Johnsen Vestfold
Klimarådet på Nøtterøy, Nøtterøy kommune	Medlem	Øyvind Johnsen og Hans Ivar Nesse Vestfold

Naturvernforbundets årsmelding 2014

Forum for Natur og Friluftsliv, Vestfold	Medlem	Øyvind Johnsen Vestfold
Forum for Natur og Friluftsliv Møre og Romsdal	Medlem av AU	Øystein Folden Møre og Romsdal
Studieforbundet natur og miljø, Møre og Romsdal	Styremedlem	Japke Stobbe Møre og Romsdal
Voksenopplæringsforbundet Vofo, Møre og Romsdal	Varamedlem I styret	Japke Stobbe Møre og Romsdal
Rådgivende utvalg for Jærstrendene landskapsvernområde (Fylkesmannen)	Medlem	Jørund Ubøe Soma Rogaland
Rogaland Bondelags jordvernuttvalg	Medlem	Erik Thoring Rogaland
Skjøtselgruppa i Stavanger kommune	Medlem	Erik Thoring Rogaland
Miljøgruppa i Strand menighet	Medlem	Egil Tjensvold Rogaland
Arbeidsutvalget FNF Agder	Medlem	Torbjørn Fredriksen Vest-Agder
Kontaktutvalget for rovviltforvaltningen i Vest-Agder	Medlem	Torbjørn Fredriksen Vest-Agder
Jernbanealliansens styre	Medlem, vara Medlem, leder	Lars Haltbrekken, Holger Schlaupitz
Kollektivkampanjens styre	Styremedlem	Holger Schlaupitz
ForUM - energi og klima gruppe	Medlem	Ola Elvevold
Grid Arendal	Styremedlem	Yngvild Lorentzen
Norsk klimastiftelse	Rådsmedlem	Lars Haltbrekken
Kontaktutvalg for rovviltforvaltning	Medlem	Arnodd Håpnnes Kjell F. Løvold
Referansegruppe for verdiskapning i verneområder under DN	Medlem	Kjell Deraas
Bioteknologinemda	Medlem	Dagny Johnson Hov
Villaksalliansen	Medlem	Jorunn Vallestad
FSC-Norge	Representant	Arnodd Håpnnes
Samarbeidsrådet for anadrom laksefiske i DN	Rådsmedlem	Arnodd Håpnnes
Referansegruppa for Den Naturlige Skolesekken	Medlem	Hilde Friis Solås
Svanens styre	Styrerepresentant	Kari M. Andersen
Norsk Institutt for Naturforskning	Styremedlem	Lars Haltbrekken
Miljødirektoratets konsultasjonsgruppe for sedimentopprydding	Gruppemedlem	Per-Erik Schulze Vara Jorunn Vallestad
Miljøhuset styringsgruppe	Arbeidsgruppe	Eli Voksø
Miljøagentenes styre	Styremedlem Vara	Anders Skrede Maren Esmark
Regnskogfondets styre	Styremedlem	Jan Thomas Odegard
Tømmerkampanjen	Kontaktperson	Johanne Houge
Samarbeidsrådet for naturvernsaker m NJFF, WWF, DNT	Styreleder og sekretariat	Arnodd Håpnnes/ Honorata Gajda Maren Esmark
Rammeavtaleorganisasjonene for	Kontaktperson	Yngvild Lorentzen

informasjonsarbeid RORG		
Bistandstorget Arbeidsgruppe om korrupsjon	Medlem	John Lineikro Eli Voksø
Friends of the Earth International og Europe	Kontaktperson	Yngvild Lorentzen Maren Esmark
Blue vision for The North Sea, Nordsjø-NGOene	Deltaker i internasjonal arbeidsgruppe	Per-Erik Schulze
Environmental movements in the South (EMIS)	Styret	John Lineikro
Abelia	Medlem/Kontaktperson	Maren Esmark
Fagpressen	Medlem	Kristian Aas
Frivillighet Norge	Medlem	Eli Voksø
Prosjektgruppa Jomfruland marine nasjonalpark	medlem	Per-Erik Schulze

Dette er ikke en utfyllende liste. De lokale og regionale vervene oppgitt i lista over er eksempler på liknende verv andre steder i landet.

Vedlegg 3: Samarbeidspartnere og støttespillere

Samarbeidspartnere og støttespillere	
Klima- og miljødepartementet	Hovedbidragsyter gjennom grunnstøtten til miljøorganisasjoner, samt støtte til enkeltprosjekter som: Oljefri gjennom Framtidens byer, arktisk miljøvernssamarbeid, reisestøtte CBD-møter (Konvensjonen om biologisk mangfold) og Aichi-måltiltak
Miljødirektoratet	Prosjektstøtte til arbeid for naturglede- og friluftaktiviteter, rovdyr, miljøjussportal og opplæring i naturmangfoldsloven og villaks
Fagforbundet	Hovedstøttespiller og dialogpartner i arbeidet med klimatilta i kommunene
WaterCircles	Hovedstøttespiller og dialogpartner i arbeidet med miljøvennlige produkter og løsninger
NorgesGruppen	Hovedstøttespiller og dialogpartner i arbeidet med miljøvennlige produkter og løsninger innen dagligvarebransjen
Statkraft	Hovedstøttespiller og dialogpartner i arbeidet med bærekraftig energiproduksjon
Jøtul	Støttespiller og dialogpartner i arbeidet med energieffektive oppvarmingsløsninger
Norsk varme	Støttespiller og dialogpartner i arbeidet med energieffektive oppvarmingsløsninger
Renas	Hovedstøttespiller og dialogpartner i arbeidet for å redusere avfall og miljøgifter på avveie
ENJO	Støttespiller og dialogpartner i arbeidet for å redusere miljøgifter
NSB	Stipend til seminar om miljøvennlig transport for stortingspolitikere
Viking redningstjeneste	Støttespiller for arbeidet med gode miljøløsninger
Trondheim kommune	Partner i prosjektet Oljefri Trondheim
EUs program for energieffektivisering	Prosjektstøtte til Top10/besteprodukter.no/energismart.no
Asker kommune	Partner i prosjektet Oljefri
EnergiNorge	Støttespiller til prosjektet Oljefri
Samfunnsmidler fra Utdanningsforbundet og Tryg Forsikring	Støttespiller til prosjektet Klimaambassadører
Utdanningsforbundet	Dialogpartner for et bærekraftig samfunn og at klima- og miljøutfordringer blir tillagt større vekt i norsk utdanning
Finsefondet	100-årsjubileumsgave til naturmangfoldarbeidet
Sparebankstiftelsen DNB	Gave til utstyrspakker til lokallag som skal gjøre turer til en større naturopplevelse, samt standutstyr
Liv og Dag Vogts dyrevernfond	Støtte til arbeidet med Østmarka nasjonalpark
WWF natur og rovdryrfond	Gave til rovdryrarbeid
Aust-Agder fylkeskommune	Partner i prosjektet Oljefri
Vest-Agder fylkeskommune	Partner i prosjektet Oljefri
Kristiansand kommune	Partner i prosjektet Oljefri

Rogaland fylkeskommune	Partner i prosjektet Oljefri
Sandnes kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Stavanger kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Randaberg kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Nøtterøy kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Vestfold fylkeskommune	Partner i prosjektet Oljefri
Hordaland fylkeskommune	Partner i prosjektet Oljefri
Askøy kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Radøy kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Lindås kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Bergen kommune	Partner i prosjektet Oljefri
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Partner i prosjektet Oljefri
LOS	Partner i prosjektet Oljefri
Hadelandsregionen	Partner i prosjektet Oljefri
Enova	Partner i prosjektet Oljefri
Lyse	Partner i prosjektet Oljefri
NITO Takst	Partner i prosjektet Oljefri
Norges Eiendomsmeglerforbund	Partner i prosjektet Oljefri
Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk Forening	Partner i prosjektet Oljefri

Hovedstøttespillere internasjonalt	
Klima- og miljødepartementet	Bidragster til prosjekter i Russland og vårt samarbeid med bl.a. Russian Socio-Ecological Union innen organisasjonsbygging, energieffektivisering, klima, miljøundervisning og Arktis
Utenriksdepartementet	Hovedbidragster til prosjekter i innen organisasjonsbygging, energieffektivisering, klima og miljøundervisning i Sentral-Asia, Hvite-Russland, Ukraina, Moldova og Kaukasus
Norad	Hovedbidragster til prosjekter i Afrika og arbeidet for ren energi, oilwatch og klimaforhandlinger. Norad gir også støtte til vårt informasjonsarbeid i Norge
Fredskorpset	Hovedbidragster til utvekslingsprogram innen ren energi for husholdninger med utveksling mellom partnerorganisasjoner sør-sør og nord-sør
Barentssekretariatet	Bidragster til et prosjekt med samarbeid med arktiske land og Russland
Strålevernet	Bidragster til Dekom prosjektet – nedlegging av atomkraftverk i Russland

Vedlegg 4: Brev og høringsuttalelser fra Naturvernforbundet i 2014

Langt de fleste brev og høringsuttalelser sendes av fylkes- og lokallag og er omtalt i lagenes årsrapporter og er ikke inkludert her.

Lista er ikke uttømmende.

- 16.12.2014 Krav til sortering for energiutnyttelse av restavfall
- 04.04.2014 Brev til EMK-rovdyr
- 06.01.2014 Energi-møteforespørsel
- 08.01.2014 Samferdsel-fartsgrenser
- 14.01.2014 Forureining-nanopartiklar Førdefjorden
- 13.02.2014 Innspill til statsbudsjettet 2015
- 02.04.2014 Samferdsel-retningslinjer NTP, kommentar
- 10.03.2014 Energi-innspill energimelding
- 26.06.2014 Samferdsel-togkonkurranse
- 24.04.2014 Finans-innspill grønn skattekomisjon
- 26.06.2014 Samferdsel-E 16 og Ringeriksbanen
- 21.08.2014 Vannkraft - Ullsfjorden - anmodning om møte med OED
- 25.08.2014 Skattefradrag EN K Brev statsministeren kontor
- 25.08.2014 Samferdsel-klimavirkemidler luftfarten
- 03.09.2014 Samferdsel-Fylkesmannen i Nord Trøndelag
- 04.09.2014 Forventninger Oslo kommune.
- 29.09.2014 Samferdsel-langdistansetog
- 03.10.2014 Samferdsel-E 134 Damåsen-Saggrenda KS2
- 21.10.2014 Statsbudsjettet 2015-oppsummering av endringsforslag
- 24.01.2014 Samferdsel-elsykler
- 06.02.2014 Samferdsel-indikatorsett bymiljøavtaler
- 20.05.2014 Finanskomiteen-revidert statsbudsjett
- 29.09.2014 Energi-vindkraft kommunal behandling
- 29.09.2014 Energi-vindkraft kommunal behandling
- 20.10.2014 Statsbudsjettet 2015-finanskomiteen
- 03.11.2014 Statsbudsjettet 2015-kommunal- og forvaltningskomiteen
- 11.11.2014 Nedgravde oljetanker KLD
- 03.11.2014 Statsbudsjettet 2015-næringskomiteen
- 05.11.2014 Statsbudsjettet 2015-energi- og miljøkomiteen
- 14.01.2015 Vannkraft - Vigdøla i Luster S&Fj Brev til OED
- 27.10.2014 Høring offentlig innkjøp
- 22.09.2014 Høring motorferdsel 19 sept 2014
- 22.08.2014 Høringsinnspill Klimavoteforskriften 20.01.2014
- 11.01.2014 Naturvernforbundet Høring NOU 10 2013

- 19.03.2014 Utkast brev til KLD evaluering av rovdyrnemnder
- 19.12.2014 Uttale til forvaltingsplanar for vatn sjødeponi gruveavfall
- 06.01.2014 Energi-møteforespørsel
- 08.01.2014 Samferdsel-fartsgrenser
- 14.01.2014 Forureining-nanopartiklar Førdefjorden
- 06.02.2014 Samferdsel-indikatorsett bymiljøavtaler
- 14.02.2014 Statsbudsjettet 2015 korrigerert
- 05.03.2014 Samferdsel-retningslinjer NTP
- 10.03.2014 Energi-innspill energimelding
- 26.06.2014 Samferdsel-togkonkurranse
- 24.04.2014 Finans-innspill grønn skattekommisjon
- 29.04.2014 Samferdsel-utredning av Ringeriksbanen
- 26.06.2014 Samferdsel-E 16 og Ringeriksbanen
- 03.09.2014 Samferdsel-Fylkesmannen i NT
- 04.09.2014 Forventninger Oslo kommune
- 29.09.2014 Samferdsel-langdistansetog
- 03.10.2014 Samferdsel-E 134 Damåsen-Saggrenda KS2
- 21.10.2014 Statsbudsjettet 2015-oppsummering av endringsforslag
- 23.11.2014 Samferdsel-klimarapport NTP
- 24.11.2014 Samferdsel-E 16 og Ringeriksbanen
- 05.12.2014 Brev KLD om Førdefjorden og blålange
- 29.10.2014 Brev om straumtilhøve i Repparfjord til Mdir frå Naturvernforbundet
- 20.01.2014 Brev til kommunaldep om Repparfjorden
- 05.06.2014 Brev til Nordic Mining
- 28.04.2014 Brev til riksrevisjonen om gjennomgang av norsk mineralforvaltning
- 30.10.2014 Engebøfjellet – ny høring i innsigelsessak – Brev frå Naturvernforbundet og Vevring og Førdefjorden miljøgruppe
- 10.02.2014 Kommenterar til Nordic Minings tilsvar til Naturvernforbundets brev om nanopartiklar i Førdefjorden
- 20.01.2014 Krav om nano konsekvensutgreiing i Repparfjord
- 20.01.2014 Letter to IMO and London Convention and Protocol secretariat
- 16.09.2014 Nordic mining brev om film
- 05.02.2014 Skogbrev KLD
- 08.10.2014 Statsbudsjett 2015 Naturvernforbundets forslag til endringer
- 29.10.2014 Ytterlegare modellering av partikkelspreiing i Kvalsund - Brev til HI frå Naturvernforbundet

Vedlegg 5: Oversikt jubileumsaktiviteter

Miljøfestival i Nordmarka – Naturvernforbundet sentralt og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

31. juli–3. august: Naturvernforbundet i samarbeid med fylkeslaget i Oslo og Akershus arrangerte Miljøfestival for hele familien på Kobberhaughytta og Studenterhytta, med avslutning på Naturvernforbundets 100-årsjubileums Folkefest i Spikersuppa i Oslo 3. august.

Folkefest i Spikersuppa i Oslo – Naturvernforbundet sentralt

Søndag 3. august: Folkefesten avsluttet Naturvernforbundets miljøfestival, og fant sted i Spikersuppa i Oslo sentrum. Aktiviteter for store og små, gratiskonsert med Gatas Parlament, Moddi og The BonBons, natursti m.m.

Naturvernforbundet i Buskerud

18. februar: Vi markerte stiftelsesdagen Naturvernforbundet i Buskerud og Drammen med en stand på Bragernes Torg i Drammen.

I forbindelse med 100-årsjubileet til Naturvernforbundet har fylkeslaget besøkt samtlige kommunesentra i Buskerud, en informasjonsturné Buskerud i elbil. Det var en markering i hver kommune, hvor bl.a. våre kommentarer til kommunens Energi- og klimaplaner ble overlevert, eventuelt sammen med fylkeslagets forslag til tiltak.

Naturvernforbundet i Drammen

17-23. februar: Fotoutstilling i foajeen på Papirbredden, Drammen.

Naturvernforbundet i Elverum

9. august: Jubileumsforedrag på Jakt- og friluftsdagene i Elverum. Generalsekretær deltok.

Naturvernforbundet i Finnmark:

20-22. juni: Folkefest for Repparfjorden i Kvalsund. Det var godt besøkt arrangement, med bl.a. konserter, appeller og tur til gruveområdet. Natur og Ungdom hadde aksjonsleir samme helg og deltok på store deler av folkefesten.

Naturvernforbundet i Gran og Lunner

15.–16. november: Miljøfilmfestival i samarbeid med Brandbu kino. Det ble vist totalt 8 filmer i løpet av helgen. I tillegg var det to foredrag og «stand-up for naturen» med Kine Hellebust.

Naturvernforbundet i Grenland

11. september: Jubileumskonferanse om samferdsel. Politikere, byråkrater, naturvernere og andre interesserte deltok på fagseminaret der ulike foredragsholdere ga et innblikk i de mulighetene som ligger og venter på at kommuner og fylke setter i gang.

27. september: Naturvernforbundet mottok Finsefondets miljøpris, 200 000 kroner, for 2014. Leder mottok prisen på vegne av organisasjonen.

Naturvernforbundet i Hordaland

18. februar: 100 årsdagen ble feiret i Bergen med byvandring, taler, musikk og ikke minst kake. De fikk også utdelt Hordaland fylkeskommunes miljøpris for 2013 (utdelt i 2014)

Lørdag 18. oktober: Fylkeslaget i Hordaland hadde stor feiring med miljøagenter og mange aktiviteter og spennende foredrag. HM Kong Harald besøkte feiringen, sammen klima- og miljøminister Tine Sundtoft og mange flere. Om kvelden var det stor middag og hyggelige taler.

Naturvernforbundet i Inderøy

Lørdag 14. juni: Jubileumstur til verneområder i Inderøy (ekstern guide og foredragsholder)
30. juni: Botanikkstur

Naturvernforbundet i Kristiansand og Søgne

18. februar: Busstur hvor lokallagene viste fram mange miljøseiere og miljøløsninger i de to kommunene. Bussen var fylt opp med gjester fra forvaltning, næringsliv og samarbeidspartnere.

Naturvernforbundet i Kristiansand

Torsdag 22. mai arrangeres tur til Lyngbudalen naturreservat, med bl.a en av Agders største barlindforekomster.

Naturvernforbundet i Kongsberg

18. februar: Markerte stiftelsesdagen med arrangement i Gågata i Kongsberg, med bål og pølser, verving og utdeling av materiell.

Naturvernforbundet i Lillehammer

13. mars: Årsmøte med innledning av Lars Haltbrekken med et populærforedrag om Naturvernforbundets arbeid i 100 år, men også om naturvernutfordringer framover. Fotoutstillingen var også hengt opp og tema på et åpent møte i tilknytning til årsmøtet.

Naturvernforbundet i Lillesand

Søndag 18. mai tur i Lillesand med bl.a. miljøvernminister Tine Sundtoft. Tema for turen var «Strandsona for alle». Godt oppmøte.

Naturvernforbundet i Midt-Telemark

Som en del av jubileumsåret 2014 har Naturvernforbundet i Midt-Telemark kjørt en lokal kampanje på gjenbruk. Kampanjen heter "Gammel – men god" som både er en henspeling på at gamle ting fortsatt kan være godt brukbare og at Naturvernforbundet som hundreåring fortsatt er en viktig og vital organisasjon. Målet har vært å sette fokus på de enorme mengdene med søppel som en gjennomsnittsnordmann produserer hvert år, samt å endre folks bevissthet rundt egne forbruksvaner. Lokallaget har vært til stede på en rekke arrangementer gjennom året.

Kampanjetilstedeværelse på Loppemarkedet på Bø skule

Kampanjetilstedeværelse på Telemarkfestivalen

Kampanjetilstedeværelse på Oktobermarknad

Naturvernforbundet i Nordland

Fylkeslaget arrangerte naturgledehelg 8.–10. august i Nasjonalparksenteret i Nordland, Storjord i Saltdal, med fokus på Naturglede og verneverdier. Foredrag, overnatting på Saltdal turistsenteret, Storjordstua og egne telt på Roparneset. Ulike aktiviteter og turer for store og små.

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal

14.–17. august: Slåttedugnad på Vollasætra i Sunnda

November: Møre og Romsdal fylkeskommunes miljøpris 2014 går til Naturvernforbundet Møre og Romsdal v/fylkesleder Øystein Folden. Naturvernforbundet er 100 år i 2014 og har i Møre og Romsdal uredt deltatt i debatten og sett dagsorden, i store og små miljøspørsmål knytt til bærekraftig utvikling, energi, forurensing, rovvilt, artsmangfold og klimaspørsmål.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag

18.–19. februar: Åpning av fotoutstillingen på biblioteket i Steinkjer. Kort foredrag / tale om nordtrøndersk natur og hvorfor det er viktig å ta vare på den. Hilsningstaler, Kulturinnslag.

15. mars: Årsmøte med åpent møte med et tilbakeblikk på Naturvernforbundets historie i Nord-Trøndelag.

Fylkeslaget i Nord-Trøndelag og lokallagene i Meråker/Stjørdal og Levanger

De markerte hundreårsjubileet med en ny «Forra-marsj» 35 år etter. Det var godt over 100 deltakere som fikk servert en smak av Gaske-laante og fikk lære historien om hvordan Forra ble vernet.

Naturvernforbundet i Oppland

3.–16. mars: Fotoutstilling på biblioteket i Lillehammer. Biblioteket stilte ut bøker og komplementerte utstillingen.

22. mars: Byttemarked på Lillehammer. Et samarbeid mellom Naturvernforbundet og Diakoniet i Lillehammer.

13.–15. juni: Vassdragstreff i Vinstra. Foredrag og naturgledeturer. Treffet ble arrangert i samarbeid med vernegruppa Vern Nedre Otta og Laugens venner, FNF Oppland og Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Naturvernforbundet i Orklaregionen

22. januar: Førpremiere på Arne Nevras «Norske Naturperler» om Grytdalen og Songlie-eiendommen i Orkdal/Snillfjord. Leder deltok på filmframvisningen.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

29. april: Formell mottakelse/festmøte på hundreårsdagen til NOA. Myndigheter, samarbeidspartnere, tidligere og nåværende tillitsvalgte og andre aktuelle var invitert til en feiring. Arrangementet fant sted på Skøyen hovedgård.

Onsdag 21. mai: Bygdøy folkepark - En kongstanke blir virkelighet. Tur til Dronningberget, Sæterhytten, gjennom lindeskogen til Wedel-monumentet. Deretter til Hengsengjordene for å avslutte på Rodeløkken kafe.

Lørdag 24. mai: Festmiddag på Tryvannsstua med rundt 100 gjester og mange hyggelige taler og noen gaver. Landsstyret deltok på middagen.

Søndag 25. mai: Båttur på fjorden med veteranbåt med S/S Vollan, en ekte toppseilskonnert som seilte til naturperler i indre Oslofjorden. Fokus var på naturreservater, ferdselsrestriksjoner i fjorden, dens betydning for fugleliv og rødlistede arter.

Naturvernforbundet i Rauma

30. august: Temakveld om slått av verdifulle slåtteenger i Tingvoll og Sunndal, litt om Naturvernforbundet og tid for samtale. Jubileumsutstillinga til Naturvernforbundet står på Tingvoll bibliotek fram til vinterferien.

Naturvernforbundet på Røros

10. februar: Feiring og foredrag i Falkbergsalen i Storstuggu på Røros, Verdenspremiere på NRK-filmen om moskusen Idun i Femundsmarka. Godt oppmøte og leder deltok.

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane

26.–27. april: Fylkeslaget i Sogn og Fjordane inviterte til jubileumsmiddag på Skei med lokal Jølsterare. Ordfører i Jølster kommune, Oddmund Klakegg, deltok, sammen med vår generalsekretær.

Naturvernforbundet i Søgne

Søndag 25. mai: Jubileumstur til Herøya i Søgne. Over 80 personer var samlet da naturlosene Peder Johan Pedersen og Laila Haakonsen ønsket velkommen. Turen endte med fødselsdagskake. Ordfører i Mandal, Tore Askildsen, holdt hilsningstale til jubilaranten.

Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag

1. mars: Åpning av 100-årsjubileet i Sør-Trøndelag – Lavollen, Bymarka, Trondheim. 80 deltok som ble servert. Innledning om Naturvernforbundet og jubileet, historisk foredrag om Bymarka og foredrag med bilder av den enslige Jerven i Bymarka.

13. mars: Årsmøte med åpent temamøte om Rotvoll – verdifull matjord og spesielt kulturlandskap.

5. juni: Verdens miljøverndag. Fokus på kulturlandskapet i en by. Kampen om det verdifulle landskapet ved Rotvoll. Foredrag om ulike sider av området og kampen som ble tapt i 1991 mot Statoil. Avsluttet på den økologiske virksomheten på gården Rotvoll Nedre.

Naturvernforbundet i Trøndelag

24.–26. oktober: Medlemssamling med jubileumskonferansen «Hva gir naturen oss?» På konferansen ble også årets Trøndersk natur- og miljøpris delt ut til Ørlandet kommune.

Naturvernforbundet i Troms

Juni-september: Fossevandring med unike naturopplevelser og vandring langs elvefar med fosser og severdigheter mellom fjord og fjell.

Lørdag 18. oktober: Varaordfører i Tromsø, Anni Skogmann, åpnet miljømaraton og jubileumsfeiringen på Tromsø kunstmuseum som fylkeslaget i Tromsø arrangerte 18.oktober. Det ble mange svært gode foredrag, teaterforestilling, filmvisning og festmiddag på fylkeshuset til slutt. Der var det hyggelige ord fra fylkesmann, dikt, taler og sang. Vår generalsekretær deltok.

Naturvernforbundet i Tønsbergdistriktet

29. oktober: Spanderte jubileumskake på kommunestyrene i Nøtterøy og Tønsberg, etter tur, begge to på samme kveld. Sammen med kaken fikk representantene et ark med litt ros, og noen utfordringer fra oss. På Nøtterøy fikk de også slippe til med en kort hilsen og appell.

Naturvernforbundet i Valdres

- 1.–16. april: Jubileumsutstilling Fagernes bibliotek
- 22. april–2. mai: Jubileumsutstilling Sør-Aurdal, Bagn bibliotek
- 3.–16. mai: Jubileumsutstilling Etnedal (Bruflat) bibliotek
- 20.–30. mai: Jubileumsutstilling Øystre Slidre (Heggenes) bibliotek
- 2.–16. juni: Jubileumsutstilling Vestre Slidre (Slidre) bibliotek
- 16.–28. juni: Jubileumsutstilling Vang bibliotek

Naturvernforbundet i Østfold

26. april–4. mai: Naturvernforbundet i Østfold arrangerte en større kunstutstilling på Solli Brug, ved Råde i Østfold. Det ble lagt ned mye arbeid og et knippe håndplukkede kunstnere stilte ut sine naturbaserte kunstverk med fokus på hvor vakker og mangfoldig naturen er. Det var malerier, tegninger, skulpturer og fotografier. Utstillingen åpnet lørdag 26. april med fylkesordfører og leder deltok. Det var i løpet av tre uker over 7000 mennesker som besøkte utstillingen. I tilknytning til utstillingen var det også «Din nabo er en drage»-arrangement.

Vedlegg 6: Årsberetning og regnskap

Årsberetning 2014

Virksomhetens art og lokalisering

Norges Naturvernforbund er en landsdekkende medlemsorganisasjon med det formål: *å arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.*

Naturvernforbundet består av sentralstyre, landsstyre og landsmøte som organisasjonens besluttsende organer. Landsmøtet er organisasjonens øverste organ, og ble sist avholdt høsten 2013. Sentralstyret har hatt 5 fysiske møter i 2014, i tillegg har sentralstyret hatt 2 formelle og 11 uformelle telefonmøter.

Landsstyret har hatt 4 møter i 2014.

Sekretariatet er nå etablert i nye lokaler i Mariboës gate 8 i Oslo. I 2014 var det også ansatte i sekretariatet med kontor i Kragerø, Trondheim og Bergen. I tillegg er en stilling hos fylkeslagene i Trøndelag og fylkeslagene i Nordland, Troms og Finnmark formelt lagt under sekretariatet, samt for en ansatt hos lokallaget i Kristiansand.

Organisasjonens sekretariat hadde ved årsskiftet 43 ansatte på hel- eller deltid, til sammen 38 årsverk. Da er det inkludert tre regionansatte samt leder. Pr 31.12.2014 er det 13 ansatte som har midlertidig stilling. Medarbeidere engasjert i midlertidige stillinger er vikarer eller arbeider på tidsavgrensede prosjekter. Virksomheten omfatter medlemsrettet arbeid, miljøpolitisk påvirkningsarbeid overfor sentrale og lokale myndigheter, næringsliv m.f. Naturvernforbundet er en sentral høringsinstans og uttalte seg om viktige miljø- og naturvernsaker overfor forvaltning, regjering og Storting i 2014. Naturvernforbundet har også en omfattende prosjektportefølje på energisparing og miljøarbeid i Russland, tolv land i Sentral-Asia, Kaukasus og Øst-Europa, samt tre afrikanske land. I tillegg støttes to organisasjonsnettverk som dekker en rekke land i Afrika.

Naturvernforbundet har 17 aktive fylkeslag og 84 lokallag som jobber med natur- og miljøvernsaker. Flere fylkeslag har egne ansatte på hel- eller deltid. Frivillig arbeid utgjør hovedtyngden av organisasjonens aktivitet i fylker og kommuner over hele landet. Tillitsvalgte, aktive medlemmer og andre bidrar i tillegg vesentlig for å sikre og forsterke det faglige og organisatoriske nivået i organisasjonen. Samlet representerer Naturvernforbundet et omfattende faglig nettverk som sikrer stor innsikt i natur- og miljøspørsmål. Vi har fem formelt oppnevnte fagutvalg, en kontrollkomite og ett faglig ressursnettverk med frivillige i organisasjonen. Tillitsvalgte, medlemmer og ansatte sitter dessuten i rundt 100 forskjellige verv i organisasjonsstyrer, faglige utvalg og diverse råd på vegne av Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet hadde 21 212 medlemmer per 31.12.2014, en økning på 866 medlemmer fra året før. I tillegg var det registrert 1154 faste givere (Naturvenner), en økning på 171 fra fjoråret. Naturvernforbundet ga i 2014 ut fem nummer av medlemsbladet "Natur & miljø", inkludert et omfattende jubileumsnummer. Bladet har et opplag på ca. 16 500 eksemplarer og i underkant av 800 abonnenter.

Sekretariatet kjøper lønn og gir administrativ arbeidsgiverstøtte til flere fylkes- og lokallag, samt at det gjøres lønnskjøring for flere FNF-koordinatorer. I 2014 har Naturvernforbundet også tatt over total ansvaret for økonomi og lønn for Miljøagentene.

For øvrige aktiviteter henvises det til årsmeldingen for 2014.

Redegjørelse for årsregnskapet

For 2014 foreligger det et positivt aktivitetsresultat på 1 727 506 kroner

Inntektene var i 2014 samlet på 62,9 millioner kroner, en økning på 1 million kroner fra 2013, som i hovedsak skyldes en økning i tilskudd.

Tilskudd fra Miljøverndepartementet var den største enkeltkilden til driftsinntekter, og utgjorde i 2014 7,5 millioner kroner.

Driftskostnadene og finanskostnadene utgjorde i 2014 samlet 61,2 millioner kroner.

Overføringer til lokal- og fylkeslag, Miljøagentene og Natur og Ungdom viser en økning fra 2013. 3,5 millioner kroner ble overført i 2014 sammenlignet med 3,2 millioner kroner i 2013.

Tilskudd til internasjonalt arbeid gjelder i stor grad overføringer til prosjektpartnere i 15 land i Øst-Europa og Afrika. Prosjektene i utlandet drives med midler bevilget av Norad, Fredskorpset, Utenriksdepartementet, Klima og miljødepartementet, Strålevernet og noen andre bidragsytere. For 2014 utgjorde disse overføringene 34 prosent av totale utgifter.

Vi har brukt ca. 89 prosent av midlene våre på formålsaktiviteter. Det må likevel bemerkes at mye av midlene er prosjektmidler som er bundet opp til spesifikke formål. De internasjonale energispareprosjektene gjør at vi har en overvekt av arbeid innenfor klima- og energiområdet. Nasjonalt brukes det ca. 1,4 millioner kroner mer på klima- og energiarbeid enn på naturmangfold/miljøgifter. 2,5 millioner kroner av midlene som brukes på klima- og energiområdet nasjonalt er prosjekt oljefri hvor flere av fylkeslagene også er med.

Kostnader ved administrasjon og styrende organer viser en økning fra 2013 som i hovedsak skyldes at momskompensasjonen nå føres som en inntekt under offentlige midler. Vi har fortsatt med rutiner hvor en andel av lønn og felleskostnader som relateres til prosjektarbeid belastes prosjektarbeid og godskrives administrasjonen.

Likviditeten har stort sett vært god i 2014, og utgiftene kan utbetales fortløpende gjennom året. Vi har i 2014 ikke brukt kassakreditten. Overskuddslikviditet er plassert i norske banker som vanlig rentebærende innskudd og høyrentekonto.

Gjeld

Organisasjonen har kun kortsiktig gjeld knyttet til løpende drift. Denne består i all hovedsak av leverandørgjeld, skyldige feriepenger, skyldige offentlige avgifter, forskuddsbetalt medlemskontingent for 2015 og ubenyttet tilskudd. Kortsiktig gjeld ligger på samme nivå som fjoråret.

Formålskapital

Ved utgangen av 2014 har vi en total formålskapital på 7,8 millioner kroner. Av dette er 5,0 millioner kroner formålskapital uten bindinger, mens 2,8 millioner kroner er bundet opp til spesifikke aktiviteter eller restriksjoner. Se ellers note 8 i regnskapet.

I årsregnskapet for 2014 er fortsatt drift lagt til grunn og styret bekrefter at forutsetning er tilstede.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i Naturvernforbundet i 2014 var 245 arbeidsdager, dvs. 3,04 prosent av total arbeidstid. 68 dager av dette var egenmeldte sykefraværsdager og 110 dager var 4 dager til to uker. Det var ingen personskader eller ulykker blant ansatte i 2014. En ansatt døde i september etter noen måneders sykdom. Det var ikke arbeidsrelatert.

Det arbeides aktivt med å få flere sosiale aktiviteter og styrke arbeidsmiljøet. Vi har et eget arbeidsmiljøutvalg som møtes fast hver måned og som jobber systematisk med forbedringer i arbeidsmiljøet. I 2014 ble det gjennomført en omfattende arbeidsmiljøundersøkelse om både psykososialt og fysisk arbeidsmiljø og en egen handlingsplan vil bli utarbeidet i 2015 hvor tiltak blir gjennomført i 2015.

Naturvernforbundet har gjort en overgang fra en offentlig ytelsesbasert pensjonsordning til en innskuddsbasert pensjonsordning for de ansatte. DNB-LIV Miljøinvest ble valgt som utgangspunkt for den nye ordningen. Ansatte født før 1958 fikk muligheten til å bli stående i den gamle ordningen i KLP.

Abelia ble valgt som ny arbeidsgiverorganisasjon etter flere år som medlem av Virke.

Likestilling

Forbundets mål er å sørge for god kjønnsbalanse både i tillitspersonapparatet så vel som i sekretariatet. Det nye landsstyret har en kjønns sammensetning som tilfredsstiller våre vedtekter der det står at «kjønnsfordelingen i landsstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60-40». Kjønnsfordelingen i sekretariatet er lite endret i 2014, det er fremdeles en overvekt av menn i både faste og midlertidige stillinger per 31.12.2014 med 19 kvinner og 24 menn. Tre av fire avdelingsledere er kvinner, og ledergruppen består av fem kvinner og en mann.

Lønnsystemet er bygget på stillingskategorier, hvor ansiennitet og utdanning bestemmer lønnsnivået. Det er ikke rom for individuelle lønnsforhandlinger. Dette gjør at det ikke er merkelig forskjell i lønn mellom menn og kvinner som har samme erfaringsbakgrunn og stillingskategori.

Påvirkning av det ytre miljø

Vår tjenesteproduksjon forutsetter bruk av ulike ressurser som vi søker å begrense mest mulig. Internasjonale reiser var vårt største bidrag til klimagassutslipp i 2014. Vi tilstreber å gjøre reisevirksomheten så lite miljøbelastende som mulig ved å benytte kollektivtransport i Oslo-området og mest mulig tog/buss i Norge der det er praktisk mulig. Vi benytter videokonferanseutstyr og Skype i større utstrekning enn før, det har vært en markant økning i 2014, noe som gjør det lettere å unngå unødvendige reiser.

I den daglige driften følger vi opp tiltak i forhold til at Naturvernforbundet er sertifisert som Miljøfyrtårn. Naturvernforbundet ble re-sertifisert i tre år i 2014. Se vedlagte rapport for Miljøfyrtårnsordningen.

Fremtidig utvikling

Naturvernforbundet har styrt arbeidet i 2014 etter arbeidsprogrammet som ble vedtatt på landsmøtet i 2013. Det er gjort prioriteringer i arbeidsprogrammet i tråd med vedtak i styrende organer. I hovedsak har økning i omsetning de siste årene kommet på øremerkede prosjekter, mens det har vært vanskeligere å få frie midler.

Ordningen med grunnstøtte til miljøvernorganisasjoner fra Klima og miljødepartementet ble endret fra og med tildelingen for 2012 og støtten tildeles nå etter betalende

medlemmer, antall givere, antall fylkes- og lokallag, samt en skjønnsmessig vurdering av organisasjonens samfunnsnytte. Støtten var i 2014 7,5 millioner kroner, en liten økning fra 2013.

Anti-korrupsjon

Naturvernforbundet jobber aktivt med vårt anti-korrupsjonsarbeid både innad og mot våre partnere og har vedtatte retningslinjer for vårt anti-korrupsjonsarbeid som også har blitt godkjent av våre bidragsyttere. All mislighold må rapporteres av våre partnere og eventuelt tilbakebetales. Samtidig vil saken bli rapportert til styret og til donor, med redegjørelse for hvordan saken har blitt håndtert og hvilke forbedringer som har blitt igangsatt for å hindre gjentakelse. Det er ikke rapportert inn noe mislighold i 2014.

Styring av finansiell risiko

Naturvernforbundet hadde i 2014 ca. 81,9 prosent offentlig finansiering. Med tanke på usikkerhet i tildelinger og kriterier for ulike offentlige støtteordninger jobber Naturvernforbundet med å øke andelen inntekter fra andre kilder.

Oslo, 20. mai 2015

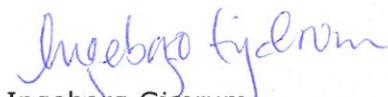
I styret for Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
leder

Ellen Munden Paalgard
nestleder

Ingeborg Gjærum
styremedlem

Mads Løkeland
styremedlem

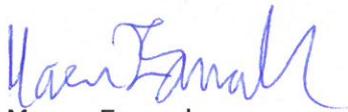
Eirin Hivand Haneberg
styremedlem

Ingar Flatlandsmo
styremedlem

Arnstein Vestre
styremedlem Natur og Ungdom

Maren Esmark
generalsekretær

Balanse 2014 - Norges Naturvernforbund

Eiendeler	Note	2014	2013
Anleggsmidler	6		
Inventar, maskiner, IT etc.		1 415 815	1 111 646
Sum anleggsmidler		1 415 815	1 111 646
Omløpsmidler			
Varer		297 539	361 857
Fordringer			
Kundefordringer		10 168 621	4 428 499
Andre kortsiktige fordringer		570 311	526 723
Sum fordringer	10	10 738 933	4 955 222
Investeringer		560	560
Bankinnskudd, kontanter og lignede	9	9 143 544	13 275 364
Husleie garanti		819 653	806 103
Sum omløpsmidler		21 000 228	19 399 105
Sum eiendeler		22 416 042	20 510 751

Naturvernforbundet

Balanse 2014 - Norges Naturvernforbund

Formålskapital og gjeld	Note	2014	2013
Formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner		2 516 102	1 141 954
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner		301 446	301 446
Annen formålskapital		4 967 681	4 614 323
Sum formålskapital	8	7 785 229	6 057 723
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner		3 761	10 067
Leverandørgjeld		1 566 187	3 293 753
Skyldig offentlig avgifter		2 025 608	1 788 365
Annen kortsiktig gjeld	10	11 035 260	9 360 845
Sum kortsiktig gjeld		14 630 816	14 453 030
Sum Formålskapital og gjeld		22 416 042	20 510 751

Oslo, 20. mai 2015

I styret for Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
Leder

Ellen Munden Paalgard
Nestleder

Ingeborg Gjørum
Styremedlem

Mads Løkeland
Styremedlem

Eirin Hivand Haneberg
Styremedlem

Ingar Flatlandsmo
Styremedlem

Arnstein Vestre
Styremedlem Natur og Ungdom

Maren Esmark
Generalsekretær

Årsregnskap 2014 - Norges Naturvernforbund

Anskaffede midler	Note	2014	2013
Medlemsinntekter	2	5 208 123	4 839 634
Tilskudd	3	51 532 340	50 177 080
Offentlige tilskudd		45 769 728	43 511 152
Andre tilskudd		5 762 612	6 665 928
Innsamlede midler, gaver mv	4, 7	2 390 919	2 517 533
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		3 712 196	4 031 331
Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål		3 657 571	3 930 306
Aktiviteter som skaper inntekt		54 625	101 025
Finans- og investeringsinntekter		48 128	61 946
Andre inntekter		0	219 770
Sum anskaffede midler		62 891 706	61 847 294

Forbrukte midler		2014	2013
Kostnader til anskaffelse av midler	7	2 898 913	3 401 444
Kostnader til innsamling		867 632	683 440
Kostnader til medlemsadministrasjon		1 205 019	1 090 561
Kostnader til anskaffelse av andre midler		826 261	1 627 443
Kostnader til organisasjonens formål	7	54 662 525	55 366 632
Tilskudd og bevilgninger til oppfyllelse av organisasjonens formål		24 096 430	27 487 607
Kontingentoverføringer fylkes- og lokallag, Miljøagentene		2 613 786	2 415 753
Tilskudd til nasjonale samarbeidspartnere, samt fylkes- og lokallag		977 610	839 200
Internasjonalt arbeid, overføringer til samarbeidspartnere		20 505 034	24 232 654
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet		30 566 095	27 879 025
Klima, energi og samferdsel		16 525 238	15 117 840
Naturmangfold		3 936 747	2 936 740
Miljøgifter		52 562	361 395
Kampanje- og organisasjonsarbeid		7 228 604	5 289 700
Informasjon og policyarbeid		2 822 945	4 173 350
Administrasjons- og styrekostnader	7	3 602 762	1 716 556
Sum forbrukte midler	1, 5, 6	61 164 199	60 484 631

Aktivitetsresultat		1 727 506	1 362 663
---------------------------	--	------------------	------------------

Disponeringer av formålskapital		2014	2013
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner		1 374 148	1 137 399
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner		353 358	225 264
Sum disponeringer	8	1 727 506	1 362 663

Noter til årsregnskap 2014

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med God Regnskapsskikk (F) for Ideelle Organisasjoner (standarden), og består av følgende:

- ✓ Aktivitetsregnskap
- ✓ Balanse
- ✓ Noter

Årsregnskapet, som er utarbeidet av foreningens styre og ledelse, må leses i sammenheng med styrets beretning og revisjonsberetningen som til sammen utgjør det totale årsregnskap.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Andre omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi

Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap.

Skatt

Norges Naturvernforbund er ikke ansett skattepliktig for sin virksomhet, jfr. skattelovens § 2-32.

Inntekt

Medlemsinntekter inntektsføres for det året de gjelder.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget til. Ubenyttet tilskudd med tilbakebetalingsvilkår oppføres som kortsiktig gjeld ved årets slutt. Andre tilskudd som ikke fullt ut er anvendt i regnskapsperioden inngår i formålskapital med eksterne bindinger.

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet.

Fordeling av kostnader

Kostnader er i størst mulig grad direkte henført til den aktiviteten de hører til. I 2014 som i 2013 er i tillegg til vesentlige felleskostnader som husleie og IKT også lønn og personalkostnader fordelt på en rimelig og konsistent måte på de ulike aktivitetene. Som i 2013 har dette resultert i en omfordeling av administrasjonskostnadene, men i 2014 har momskompensasjonen blitt ført som inntekt i stedet for reduksjon i kostnader som gir en økning i administrasjonsprosenten fra 3% til 7% som presentert i note 7.

Ved fordeling av kostnader er tid pr aktivitet, arealbruk og/eller andel personal benyttet som fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkelene oppdateres årlig eller ved store endringer i fordeling.

Ikke fordelbare felleskostnader inngår i administrasjonskostnader.

Note 1 - Kostnader etter art

Driftskostnader	2014	2013
Vareforbruk	932 750	1 105 741
Lønnskostnader med mer	21 750 435	20 547 635
Av/nedskrivning driftsmidler	288 381	28 414
Annen driftskostnad	38 114 973	38 729 941
Sum driftskostnader	61 086 539	60 411 731
Netto finanskostnader	77 660	72 900

Note 2 - Antall medlemmer pr. 31.12.

Medlemskategori	2014	2013
Æresmedlemmer	8	8
Livstidsmedlemmer	191	200
Hovedmedlemmer	10 675	10 469
Studentmedlemmer*	629	607
Rabattert medlemskap	1 596	1 552
Familie medlemskap	2 527	2 338
Rabatter fam. Medl.	301	296
Husstandsmedlemmer (i familiemedlemskap)	5 285	4 876
Antall	21 212	20 346
Endring fra foregående år	866	217
Faste givere (Naturvenn)	956	841

Betalt medlemskap etter Klima- og Miljødepartementets søknadskrav per 31.12.2014

Livstidsmedlemmer	191
Hovedmedlemmer	9 507
Studentmedlemmer*	438
Rabatter medlemskap**	1 477
Familie medlemskap	2 247
Rabatter fam. Medl.***	270
Husstandsmedlemmer	4 584
Antall	18 714

Givere etter Klima- og Miljødepartementets søknadskrav per 31.12.2014

Antall	1 154
---------------	--------------

Medlemsåret går fra 1.10 til 30.9. Kontingenten blir avkrevd 1.10 for påfølgende år. Antall medlemmer pr. 31.12.2014 er basert på alle medlemmer innmeldt pr. 31.12.2014 uavhengig om betalt eller ikke. Søknaden til Klima – og Miljødepartementets er meget spesifikk på hvordan man beregner medlemmer og tallet er derfor noe lavere siden kriteriene er forskjellig fra årsberegningen pr. 31.12.2014

Note 3 - Tilskudd og inntekter

Offentlige midler	2014	2013
Miljøverndepartementet, driftsstøtte	7 500 000	7 400 004
Miljøverndepartementet, prosjekter	3 523 000	1 770 000
Norad, prosjektstøtte	11 538 884	10 512 221
UD prosjektstøtte	13 515 574	18 551 971
Fredskorpset prosjektstøtte	5 919 054	5 683 387
Direktoratet for naturforvaltning	-	246 502
Miljødirektoratet, prosjekter	750 000	
Kommunal og moderniseringsde.	250 000	
Sparebankstiftelsen DNB	1 102 000	-
Nordisk Ministerråd	-	100 000
Fylkeskommuner	557 500	104 316
Kommuner og oljefri	815 000	225 286
Statens strålevern	2 812 620	2 100 000
Barentssekretariatet	-	500 000
Andre offentlige instanser	22 702	280 566
Momskompensasjon	1 714 471	
Sum offentlige midler	50 020 805	47 474 254
Offentlige midler overført til neste år	-4 251 077	-3 963 102
Sum offentlige midler	45 769 728	43 511 152

Momskompensasjon – denne ble i fjor ført som reduksjon av administrasjonskostnadene. Momskompensasjonen for 2013 utgjorde kr 1 406 456.

Andre bidragsytere **2014**

Spilleautomatkompensasjon	2 223 750
SRN bidrag	190 000
Watercicles	400 000
Railconsult AS	140 000
Finsefondet	300 000
Utdanningsforbundet	295 000
WWF Norge	100 000
Norgesgruppen	300 000
Renas	320 000
EU-Ademe	300 000
Fagforbundet	300 000
Lyse Neo AS	100 000
Sig. Bergersen	65 000
Rogaland Fylkeskommune	45 000
NHO	100 000
Institutt for energi og prosessteknik	100 000
Sandnes Kommune	150 000
Enova	99 802
Andre bidragsytere	234 060
Sum andre bidragsytere	5 762 612

Note 4 - Spesifikasjon av innsamlede midler og gaver

Gavekategori	2014	2013
Naturvenner (avtalegiro)	765 476	734 432
Enkeltgaver, minne-jubileumsgaver	137 765	32 608
Enkeltgaver, øremerket	22 350	61 992
Diverse gaver	58 368	-
DM kampanjer	1 406 959	1 217 939
Testamentariske gaver	-	470 561
Sum gaver og innsamlinger	2 390 918	2 517 532

Kontantprinsippet legges til grunn for inntektsføringen.

Note 5 - Personalkostnader, ytelser til ledelsen, revisor mv

Lønnskostnader mv	2014	2013	2012
Lønn, feriepenger mv.	16 033 214	16 193 678	15 099 048
Andre personalkostnader	756 448	1 259 028	392 101
Arbeidsgiveravgift	2 728 786	2 506 211	2 526 965
Pensjonskostnader	2 231 987	778 891	1 950 929
Sum	21 750 435	20 737 808	19 969 043

Det er ikke stilt garantier eller ytt lån til ledende personell eller styremedlemmer. Styrets leder har mottatt lønn for sitt arbeid. Nestleder har blitt kompensert med kr. 65 042 i 2014. Øvrige styremedlemmer har ikke mottatt honorar for sine verv.

Ytelser til generalsekretær (GS) og leder	GS 2014	Leder 2014	GS 2013	Leder 2013
Lønn (honorar til leder)	617 899	684 588	568 257	660 246
Pensjonsutgifter	85 300	93 925	27 562	30 818
Annen godtgjørelse (trekkpliktig)	7 786	4 392	6 000	6 000
Sum	710 985	782 905	601 819	697 064

Årsverk og antall ansatte	2014	2013	2012
Antall årsverk, gjennomsnitt	38	39	34
Antall ansatte	43	43	39

Revisjon og regnskapsbistand, RSM Hasner	2014	2013	2012
Revisjon	146 250	142 982	232 375
Attestasjon	247 000	226 180	203 750
Regnskapsbistand/opplagskontroll	20 750	-	65 400
Sum revisjon og regnskapsbistand	414 000	369 162	501 525

Offentlig tjenestepensjon gjennom DnB Liv	2014	2013	2012
Brutto innbetalt til DnB Liv	2 874 767	1 254 819	2 387 925
Refusjoner fra andre og fylkeslag	-313 742	-262 706	-120 076
Egenandeler ansatte	-329 039	-329 389	-316 921
Pensjonskostnad	2 231 986	662 724	1 950 928

Brutto innbetalt til DnB Liv er lavere i 2013 pga to terminer trukket premiefond

Totale pensjonsmidler	2014	2013	2012
Per 31.12. (flytteverdi + fondsmidler)	-	-	-

Pensjonspremierfond	2014	2013	2012
Pensjonspremierfondets saldo per 31.12.	ca.pr. 16/4-2015 811 996	62 885	1 411 618
Årets avkastning på pensjonspremierfondene	ca.pr. 16/4-2015 23 498	9 249	42 700

Endelig tall er ikke tilgjengelig fra DnB Liv før 1. juni 2015

Naturvernforbundet følger Landsoverenskomst for virksomheter (Virke-NTL, fra 1.10. Abelia-NTL), og er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Naturvernforbundet har en slik tjenestepensjonsordning gjennom DnB Liv. Etter lov om obligatoriske pensjonsordninger er den å anse som en ytelsesplan organisert som fellesskap for flere arbeidsgivere, flerforetaksordninger. For slike ordninger vil det i mange tilfeller ikke foreligge tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre en flerforetaksordning som en ytelsesbasert pensjonsordning. Ordningen skal i så fall regnskapsføres som om den var en innskuddsbasert pensjonsordning. Dette innebærer i praksis kostnadsføring av betalt premie.

Note 6 – Anleggsmidler, avskrivninger

	IT/Programvare	Annet utstyr	Inventar	Sum
Bokført verdig pr. 01.01.	612 295	16 247	483 102	1 111 644
Tilgang i året	582 351		10 200	592 551
Årets avskrivninger	-222 975	-16 247	-49 160	-288 382
Bokført verdi pr. 31.12.	971 671	-	444 142	1 415 813
Avskrivningsperiode	3-5 år		10 år	

Lineært avskrivningsprinsipp blir benyttet.

Note 7 – Sentrale nøkkeltall

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Formålsprosent	89%	92%	83%	79,3 %	78,4 %	80,6 %	78,7 %
Innsamlingsprosent	53%	73%	28%	59,2 %	47,1 %	68,5 %	66,0 %
Administrasjonsprosent *	6%	3%	7,7 %	9,9 %	9,8 %	8,4 %	9,9 %

*Administrasjonsprosenten er høyere i 2014 pga at MVA kompensasjonen i 2014 er ført som tilskudd, som dermed øker administrasjonskostnadene.

Formålsprosenten ble redusert med et par prosent i 2014, som i hovedsak skyldes periodisering av kostnader.

Innsamlingsprosenten er beregnet iht. retningslinjer gitt av Innsamlingskontrollen i Norge for beregning av andel innsamlede midler som benyttes til formålet. Lov om Innsamlinger krever av registrerte innsamlingsorganisasjoner at minst 65 % av innsamlede midler skal komme formålet til gode. Naturvernforbundet var ikke medlem av Innsamlingskontrollen i 2014, men vil bli det i 2015.

Note 8 - Formålskapital, disponering av aktivitetsresultatet

	Formålskapital med eksterne bindinger	Formålskapital med selvpålagte bindinger	Annen formålskapital	Sum formålskapital
Formålskapital pr 01.01.	1 141 952	301 446	4 614 322	6 057 720
Årets resultat	1 374 148	-	353 358	1 727 506
Formålskapital pr 31.12	2 516 100	301 446	4 967 680	7 785 228

Formålskapital med eksterne bindinger	IB 1.1.	Endring	UB 31.12	
G9 utleie		4 553	-4 553	0
FÅ 2015	-		1 900 000	1 900 000
SRN Vassdrag	-		0	0
SRN Fjellrev	-		0	0
Vassdragsutvalget		33 873	10 613	44 486
Samarbeidsrådet for Naturvernsaker (SRN) *)		171 076	-47 462	123 614
Skolesekken (UiO)	-		0	0
Redd Elvene	-		0	0
Virik, familieopplegg på nett	-		0	0
Miljøgifter	-		70 000	70 000
Trygg mat	-		0	0
EØS	-		0	0
Oljefri		532 450	-354 450	178 000
Klimaambassadører		200 000	-100 000	100 000
Areal/transport		200 000	-100 000	100 000
SUM formålskapital med eksterne bindinger	1 141 952	1 374 148	1 374 148	2 516 100
- netto endring fra aktivitetsresultatet			1 374 148	

Formålskapital med selvpålagte bindinger	IB 31.12	Endring	UB 31.12
Livsvarige medlemmers fond	301 446	0	301 446
Aktivitetstilskudd overføres 2013	-	0	0
Prosjekt Kristiansand	-	0	0
Regionsatsing Trøndelag	-	0	0
Gaver øremerket arkiv/historie	-	0	0
SUM formålskapital med selvpålagte bindinger	301 446	0	301 446
- netto endring fra aktivitetsresultatet		0	

Annen formålskapital	IB 1.1.	Endring	UB 31.12
Fri formålskapital	4 614 322	353 358	4 967 680
SUM annen formålskapital	4 614 322	353 358	4 967 680
- netto endring fra aktivitetsresultatet		353 358	

Note 9 – Bundne bankmidler pr. 31.12.2014

Konto	Saldo
Skattetrekkkonto	686 423
Utbetalt/mottatt, ubenyttet tilskudd	<u>2 099 658</u>
Total bundne bankmidler	3 786 081

Note 10 - Kortsiktig gjeld – fordringer

Tilsagn om tilskudd har blitt bokført for det året tilsagnet er gitt for.

I posten kortsiktig gjeld NOK 11 035 260 inngår ubenyttet tilskudd til internasjonale prosjekter på kr 4 654 062. Dette er en økning fra 2013 som skyldes økt tilskudd i 2014.

Posten må sees i sammenheng med kortsiktige fordringer. Tilskuddsyter vil normalt ikke utbetale hele tilskuddet på tilsagnstidspunktet. Ikke utbetalt/mottatt tilskudd inngår i posten kundefordringer.

Til Landsstyret i
Norges Naturvernforbund

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS
Statsautoriserte revisorer
Postboks 1312 Vika, NO-0112 Oslo
Filipstad Brygge 1, NO-0252 Oslo
T: +47 23 11 42 00 F: +47 23 11 42 01
Org.nr. 982 316 588 MVA
www.rsmi.no

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for foreningen Norges Naturvernforbund som viser et positivt aktivitetsresultat på kr 1 727 506. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, aktivitetsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og generalsekretær finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til foreningen Norges Naturvernforbund per 31. desember 2014 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 20. mai 2015

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS

Trine Angell-Hansen
Statsautorisert revisor